ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΘΕ
ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡ. [illegible]
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ Φρ. Χρ. [illegible]

Τιμή Φύλλου
10 λεπτά 10

ΕΤΟΣ Ν. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακὴ 28 Σεπτεμβρίου 1903 | ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Οἰκονόμου ἀριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 62

ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΛΑΟΣ ΚΑΙ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

Σὲ κάποια πόλη βασίλεψε ἕνας τύραννος.

Ἀφοῦ χρόνια πολλὰ κυβέρνησε σκληρά, ὁ τὸ τέλος ὑποχρέωσε. ζωντανός, τὸ λαό του νὰ τοῦ στήσῃ καὶ τ' ἄγαλμά του.

Ὅμως ὁ θάνατος ἀργοῦσε νὰ φέρῃ τὴ λευτεριὰ 'σ τὸ βασανισμένο λαό.

Καὶ σηκώθηκε μιὰ μέρα καὶ σκότωσε τὸν τύραννό του.

Καὶ δὲν τοῦφτασε ἡ ἐκδίκησή αὐτή,

Δὲ γκρέμησε πρῶτα τοῦ τυράννου τ' ἄγαλμα. Τ' ἄφησε περήφανο νὰ στέκῃ ἐκεῖ καὶ νὰ θυμίζῃ τὸν παλιό του ἀθέντη.

Κ' ὁ λαὸς ἀπὸ τὴ μιὰ τυραννία ἔπεσε 'σ ἄλλη. Ἔγινε ὁ ἴδιος τύραννος τοῦ ἑαυτοῦ του. Κατάλυσε κάθε νόμο καὶ φραγμό. Νόμος του ἔγινε τὸ δίκιο τοῦ καθενοῦ. Φραγμὸς ἡ ὄρεξη τοῦ πειὸ δυνατοῦ, ἀφοῦ χορτάσῃ.

Φώναζε ὁ ἀδύνατος: Ὁ ἀδικημένος ζητοῦσε δικαιοσύνη;

Τὸν ἔπαιρνε ὁ ἀδικητής, ὁ καταχραστὴς τῆς δυναμῆς του. τὸν ἔφερνε ἀπὸ κάτου 'σ τ' ἄγαλμα κ' ἔλεγε:

— Κάμε τὰ παράπονά σου!

Ἔτσι ἕνας λαὸς τυραννισμένος ἐκδικιῶνταν τὸν παλιό του τύραννο, Καὶ πάλι ὁ τύραννος, νεκρός, ἔτσι ἐκδικιῶνταν τὸ λαό του.

ΠΑΝΟΣ ΚΑΛΟΘΕΟΣ

ΜΠΑΥΡΟΝ

ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Γὰ νησιὰ τῆς Ἑλλάδας! ὦ νησιὰ βλογημένα,
Ποῦ μὲ ἀγάπη καὶ φλόγα μιὰ Σαπφὼ τραγουδοῦσε,
Ποῦ πολέμων κ' εἰρήνης δῶρα λάμπαν στεφανένα,
Ποῦ τὸ φέγγος του ὁ Φοῖβος ἀπ' τὴ Δῆλο σκορποῦσε!
Ἄχ, ἀτέλειωτος ἥλιος σᾶς χρυσώνει ὡς τὰ τώρα,
Μὰ βασίλεψαν ὅλα, ὅλα τἄλλα σας δῶρα!

Καὶ τῆς Χίος τὴ Μοῦσα, καὶ τῆς Τέως τὴ λύρα,
Ἀντρειωσύνης κι ἀγάπης δοξαρίσματα πρῶτα,
Σ' ἄλλους τόπους γιὰ σήμερ τὰ μετάφερε ἡ Μοῖρα,
Γιατ' ἡ μαύρη τους μάννα μητ' ἂν ζοῦνε δὲ χώτα!
Κι' ἀντιλάλησαν ξάφνω πιὸ πέρα στὴ Δύση
Ἀπ' ἐκεῖ ποῦ ἀνθίζαν τῶν «Μακάρων αἱ νῆσοι».

Τὰ βουνὰ τὸ μεγάλο Μαραθῶνα θωράνε,
Κ' ἡ ἀθάνατη βλέπει τὰ πελάγη κοιλάδα.
Ἐδῶ πέρα μονάχος συλλογιούμουν πῶς νάναι
Θὰ μποροῦσε καὶ πάλε μιὰ ἐλευτερη Ἑλλάδα!
Γιατί πῶς νὰ κοιτάζω τὸ Περσάνικο μνῆμα,
Καὶ νὰ λέγω πῶς εἶμαι τῆς σκλαβιᾶς κ' ἐγὼ θῦμα!

Στὸν γκρεμνὸ ποῦ ἀντικρύζει τὴ μικρὴ Σαλαμίνα,
Βασιλέας θρονιάστη μιὰν ἡμέρα, καὶ κάτου
Δίχως τέλος καράβια μὲ τἀμέτρητα ἐκεῖνα
Μαζευτήκανε πλήθη.—Εἶταν ὅλα δικά του.
Τὴν αὐγὴ μὲ καμάρι τὰ μετροῦσ' ἐκεῖ πέρα,
Μὰ τί γένηκαν ὅλα σάνε βράδιασ' ἡ μέρα!

Ποῦναι ἐκεῖνα! Ποῦ εἶσαι, ὦ πατρίδα καημένη!
Κάθε λόγγος σου τώρα κι ἀκρογιάλι ἐβωβάθη!
Τῶν παλιῶν τῶν ἡρώων ἕνας μύθος δὲ μένει,
Τῆς μεγάλης καρδιᾶς τους κάθε χτύπος ἐχάθη.
Καὶ τὴ λύρα σου ἀκόμα τὴν ἀφῆκες, ὠημένα!
Ἀπ' τοὺς θείους σου ψάλτες νὰ ξεπέσῃ σ' ἐμένα!

Μὲς στὸν ἄδοξο δρόμο ποῦ μιὰ τύχη μὲ σέρνει
Μὲ φυλὴ ποῦ σηκώνει τῆς σκλαβιᾶς ἀλυσίδα,
Κάποιο βάλσαμο κρύφιο στὸ τραγούδι μου φέρνει
Ἡ ντροπὴ ποῦ μὲ πιάνει γιὰ μιὰ τέτοια πατρίδα!
Καὶ τί νἄβρῃ ἐδῶ ἄλλο ποιητὴς παρὰ μόνο
Γιὰ τοὺς Ἕλληνες αἶσχος, γιὰ τὴ χώρα τους πόνο!

Πρέπει τάχα νὰ κλαῖμε μεγαλεῖα χαμένα,
Καὶ ντροπὴ νὰ μᾶς βάφῃ ἀντὶς αἷμα, σὰν πρῶτα;
Βγάλε, ὦ γῆ δοξασμένη, ἀπ' τὰ σπλάχνα σου ἕνα
Ἱερὸ ἀπομεινάρι τῶν παιδιῶν τοῦ Εὐρώτα!
Ἀπ' ἐκεινοὺς τοὺς Τρακόσους τρεῖς ἂν ἔρθουνε, φτάνουν,
Ἄλλη μιὰ Θερμοπύλα στὰ βουνά σου νὰ κάνουν.

Πῶς! Ἀκόμα σωπαίνουν; Πῶς! Ἀκόμα συχάζουν;
Ὄχι, ὄχι! Ἀκούγω τὶς ψυχὲς ἀπ' τὸν Ἅδη
Σὰν ποτάμι ποῦ τρέχει μακρινά, νὰ φωνάζουν:
«Ἕνας μόνο ἂς σαλέψῃ ζωντανὸς, καὶ κοπάδι
Ἀπ' τὴ γῆς ἀποκάτου λεβεντιὰ ξεκινοῦμε.
Εἶν' αὐτοὶ ποῦ κοιμοῦνται· μεῖς ἀκόμα σ' ἀκοῦμε»!

Ἄχ, τοῦ κάκου, τοῦ κάκου! Ἄλλες λύρες στὰ χέρια!
Μὲ σαμιώτικο τώρα τὸ ποτήρι ἂς γεμίσῃ.
Ἄφιν' αἷμα καὶ μάχες γιὰ τὰ τούρκικ' ἀσκέρια,
Καὶ καθένας τὸ αἷμα τοῦ ἀμπελιοῦ του ἂς μᾶς χύσῃ!
Δές τους! Ὅλοι ξυπνᾶνε καὶ πετοῦν ὡς ἀπάνω,
Τοῦ μικρόψυχου Βάκχου τὸ ἐγκώμιο σὰν κάνω!

Τὸ χορὸ τὸν Πυρρίχιον ὡς τὰ τώρα βαστᾶτε,
Ἡ «Πυρρύχιος ἡ φάλαγξ» ποῦ νὰ πῆγε, καημένοι!
Ἀπὸ δυὸ τέτοια δῶρα πῶς ἐκεῖνο ξεγνᾶτε;
Ποῦ ψυχὲς ἀντρειώνει καὶ καρδιὲς ἀνιστρίνει!
Καὶ τὰ γράμματα ἀκόμα ἑνὸς Κάδμου κρατεῖτε·
Τάχα νάταν γιὰ σκλάβους τὰ ψηφιά του, θαρρεῖτε;

Τὸ Σαμιώτικο χύνε στὸ ποτήρι ὡς τὰ χείλη!
Ὄξω οἱ λυπες! Ἐλᾶτε μὲ τὴν πλώσκα γεμάτη!
Ἔτσι ἔψελνε ὁ θεῖος Ἀνακρέοντας, φίλοι!
Σκλάβος εἶταν κ' ἐκεῖνος, μὰ ἑνὸς Πολυκράτη.
Ἀπὸ ξένους τυράννους δὲν ἐγνώριζαν τότες
Εἶταν αἷμα δικό τους, σὰν κι αὐτοὺς πατριῶτες.

Τὴ Χερσόννησο ἕνας μιὰ φορὰ τυραννοῦσε.
Μὰ διαφέντευε πρῶτος τὰ καλὰ, τὴν τιμή της.
Μιλτιάδη τὸν λέγαν. Ἄχ, κατὶ πάλε νὰ ζοῦσε,
Ἕνα ἂς εἶχε ἡ πατρίδα τέτοιο πάλε παιδί της!
Βασιλιὰς σὰν κ' ἐκεῖνον ποιὸ λαὸ δὲ μαζεύει!
Βασιλιὰς ποῦ μ' ἀγάπη μοναχὴ σὲ δεσμεύει.

Στὸ ποτήρι μου πάλε τὸ Σαμιώτικο χύνε!
Στὸ Σουλιώτικο βράχο, πρὸς τῆς Πάργας τὸ γῶμα,
Γεννεὰ σιδερένια ὡς τὰ σήμερα εἶναι
Ποῦ ἀπὸ μάννες Δωρίδες λὲς καὶ βγαίνει ἀκόμα.
Ἴσως μένει ἐκεῖ πέρα κάποιος σπόρος κρυμμένος,
ποῦ θὰ δείξῃ ἂν δὲν εἶναι Ἡρακλεῖδικο γένος.

Ἀπ' τοὺς ἄπιστους φράγκους λευτεριὰ μὴ ζητᾶτε!
Ἐκεῖ ζοῦν ἡγεμόνες ποῦ πουλοῦν κι ἀγοράζουν.
Μὲ δικό σας τουφέκι καὶ σπαθὶ πολεμᾶτε!
Αὐτοῦ θἄβρετ' ἐλπίδα, κι ὅ,τι θέλουν ἂς τάζουν.
Ζυγὸς Τούρκου, μὲ Φράγκου πονηριὰ σὰν ταιριάσουν,
Τὴν ἀσπίδα, ὅσο νἆναι δυνατή, θὰ τὴ σπάσουν.

Μὲ Σαμιώτικο πάλε τὸ ποτήρι ἂς γεμίσῃ!
Μὲς στὸν ἴσκιο χορεύουν οἱ κοπέλλες μας πάλι·
Σὰν τὰ μαῦρα τους μάτια δὲν εἶδε ἄλλα ἡ φύση,
Μὰ σὰ βλέπω τὴ νιότη καὶ τἀφρᾶτα τους κάλλη,
Το δικό μου τὸ μάτι τὸ θολώνει μιὰ στάλα,
Ποῦ γιὰ σκλάβους συλάγουν τῶν βυζιῶν τους τὸ γάλα!

Στοῦ Σουνιοῦ θὰ καθίσω τὸ μαρμάρινο βράχο,
Σύντροφό μου τὸ κῦμα τοῦ Αἰγαίου θὰ κάνω,
Αὐτὸ ἐμένα νἀκούγῃ, κ' ἐγὼ ἐκεῖνο μονάχο,
Κ' ἐκεῖ ἀπάνω σὰν κύκνος μὲ τραγούδι ἂς πεθάνω.
Δὲ σηκώνει ἡ ψυχή μου σκλάβα γῆ! Χτύπα κάτω
Τῆς σκλαβιᾶς τὸ ποτήρι, κι ἂς πάῃ νἆναι γεμάτο!

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΣΗΜ. Αὐτή ἡ μετάφραση ἔγινε, κ' ἐγὼ δὲν ξέρω πόσες δεκάδες χρόνια τώρα! Τὴ διόρθωσα μιὰ δυὸ φορές, μὰ ἔχει ἀκόμα πολλὲς ἀτέλειες. Καὶ δὲ θὰ τολμοῦσα νὰ τὴν ξαναδημοσιέψω, ἂ δὲ μὲ παρακινοῦσε ὁ φίλος μου ὁ Νουμᾶς.

Α. Ε.

ΛΟΓΙΑ ΕΝΟΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ

Ο ΤΥΠΟΣ

Εἶνε λυπηρὸ νὰ βλέπῃ κανεὶς τόση σωρεία ἐφημερίδων καὶ νὰ βλέπῃ πάλι κάποιο προορισμὸ ἀνεκτέλεστο. Ὁ προορισμὸς τοῦ τύπου γιὰ τὴν Ἑλλάδα σήμερα, πρέπει νὰ διαφέρῃ ἀπὸ τὸν προορισμὸ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ τύπου, καὶ ἐδῶ ἔπεσαν ἔξω, ὅσοι νόμισαν πῶς θὰ δουλέψουν τὴν πατρίδα, ἂν ἀκολουθήσουν τὸν Εὐρωπαϊκὸ τύπο. Ὁ τύπος γιὰ μᾶς ἔπρεπε νὰ εἶνε σκολειό. Αὐτὸ πρέπει νὰ καταλάβουν ὅσοι δὲν καταλαβαίνουν πῶς ὁ τύπος μᾶς ἔβλαψε καὶ μᾶς βλάπτει. — Δὲν μπορῶ νὰ ξεχάσω ἀκόμα τὰ τοῦ πολέμου.— Ποιὸ σύνταγμα ἐκίνησε γιὰ τὰ σύνορα καὶ πόσο στρατὸ ἔχουμε, τὰ μάθαινε ὁ ἐχτρὸς ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες, καθὼς μαθαίνουν οἱ Δυνάμες καὶ τί σκέπτεται ὁ Πρωθυπουργὸς καὶ ποιὰ πολιτικὴ ἀκολουθάει ὁ Βασιλιάς. Καὶ κεῖνοι ποὺ πῆγαν νὰ σκοτώσουν τότε τὸν Βασιλιὰ ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες παρακινηθήκανε. Δηλαδὴ ὁ τύπος ἔπαιξε ἕνα ρόλον ἐθνικοῦ προδότη καὶ ἠθικοῦ αὐτουργοῦ βασιλοκτονίας σ' αὐτὴν τὴν περίστασι.

Καὶ μήπως μεθαύριο δὲ θάχουμε τὰ ἴδια ;— Προχτὲς ἀκόμα γιὰ ποιόνε ἐβγῆκαν ἐντάλματα συλλήψεως, τὰ μαθαίνανε οἱ ἔνοχοι πρωΐ-πρωὶ ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες.

Ἀντὶ νὰ βοηθήσουν τὴ δικαιοσύνη, τὴ Κυβέρνηση καὶ τὸ στρατό, ἀντὶ νὰ καθησυχάσουν τὰ πνεύματα, ἀντὶ νὰ καταπολεμήσουνε τὴν ἀναρχία, τὸ ἐναντίον ἐξερεθίζουν τὰ πνεύματα, ρίχνουν λάδι στὴ φωτιά, ἀνάβουν πυρκαϊά, καὶ ὕστερα ἐπιτίθενται κατὰ τῶν ἄλλων καὶ τοὺς κατηγοροῦν πῶς δὲν κάνουν τὴ δουλειά τους. Ἀλλὰ σύ, κύριε τύπε, κάνεις τὴ δική σου ; Βεβαιώσου πρῶτα γι αὐτὸ καὶ ὕστερα θὰ ἔχῃς τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορᾷς τοὺς ἄλλους. Γιατὶ ἀλλοιῶς μπορεῖ νὰ σοῦ 'πῇ κανείς, πῶς ὅποιος κατηγοράει τὸν ἄλλον, τὸ κάνει γιὰ νὰ σκεπάσῃ τὶς πομπές του.

Γιατὶ ὅμως δὲν ἐκτελεῖ ὁ τύπος τὸν προορισμό του, καὶ παραπονιέται πῶς ζημιόνεται ;

— Διότι λίγα φύλλα εἶνε ἀ λ η θ ῶ ς ἀνεξάρτητα, φιλελεύθερα καὶ πατριωτικά. Τὰ περισσότερα δουλεύουνε τὸ κόμμα.... καὶ τὴν κυκλοφορίαν.

Γιατὶ δὲν ἐσκέφθησαν οἱ κ.κ. Διεύθυνταί ὅτι μπορεῖ οἱ περισσότεροι Ἕλληνες νὰ εἶνε ἀνεξάρτητοι;

Γιατὶ κι ὁ τύπος ἐκρέμασε τὸ κοινὸ συμφέρον, τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος, ἀπ' τὸ ἀτομικό;— Καὶ ζητᾶει κι ὁ τύπος, ὅπως κι οἱ πολιτικοί μας,νὰ κολακεύῃ ἀντὶ νὰ πάρῃ τὸ σφυρὶ καὶ νὰ χτυπάῃ ;

Γιατὶ νὰ εἶνε ὅλοι ρεκλαμαδόροι καὶ νὰ μὴ σκέπτουνται τὸ κακὸ ποὺ προξενοῦν, μόν' σκέπτονται πῶς νὰ γράφουν, ὅτι : ἡ δική μας ἡ ἐφημερίδα πρωτοδημοσίευσε τοῦτο καὶ κεῖνο, μόν' σκέπτονται νὰ γράφουν μπροστὰ στὸ φύλλο : ἡ δική μας ἡ φυλλάδα ἔχει ἀναμφισβητήτως καὶ ἀδιαφιλονεικήτως τὴν πρώτη κυκλοφορία ! ! ' καὶ νὰ δημοσιεύσουν καὶ ἐπίσημα ἔγγραφα τοῦ κ. ἀρχιπράκτορος ;

* * *

Νὰ λοιπὸν τ' ἀποτελέσματα τοῦ προορισμοῦ τοῦ τύπου ! Οἱ σκοτωμοὶ τοῦ Βαριετέ καὶ τὸ κλείσιμο τῶν ψηφοφόρων τοῦ Πειραιῶς μέσα σὲ μιὰ μάνδρα.

Μὴν 'πεῖτε ὅμως πῶς φταίει ὁ φτωχόκοσμος. Φταῖνε πρῶτα-πρῶτα οἱ πολιτικοί μας ποὺ ἐπωφελοῦνται τῆς δυστυχίας καὶ τῆς ἀνάγκης τῶν φτωχῶν. Καὶ τοὺς κακοσυνήθισαν καὶ τοὺς ταπείνωσαν σὲ τέτοιο σημεῖο. Ὕστερα φταίει ὁ τύπος ποὺ σκοτώνεται γιὰ τὶς ψεύτικες τὶς περισσότερες φορὲς εἰδήσεις, καὶ δὲν γράφει καὶ δυὸ λόγια γιὰ τὴν ἀνάπτυξι τοῦ λαοῦ καὶ γιὰ νὰ βγάλῃ τὴ φτωχολογιὰ ἀπ' τὴ ἠθικὴ λάσπη, ποὺ τὴν ἔριξαν οἱ πολιτικοί μας,

* * *

Ποιὰ ἐφημερίδα ἐχτύπησε τὸ ἐλεεινο καὶ ἀξιοθρήνητο γιὰ μᾶς συνήθιο ν' ἀγοράζουνται οἱ ψῆφοι ; Ποιὰ ἔγραψε γιὰ νὰ διδάξῃ σ' αὐτοὺς ποὺ πουλιοῦνται, ὅτι τὸ εἰκοσιπεντάρικο καὶ ἑκατοστάρικο ποὺ πέρνουνε εἶνε φωτιὰ στὰ χέργια τους, γιατὶ ὅποιος δίνει, δίνει γιὰ νὰ τὰ πάρῃ μὲ τόκο, καὶ ὅποιος πολιτικὸς ἀγοράζει ψήφου. Θὰ 'πῇ πῶς δὲν εἶνε ἄξιος, γιατὶ μόνος του ὁμολογεῖ πῶς δὲν ἀξίζει καὶ ζητάει μὲ τὸ χρῆμα νὰ πάρῃ ἀξία ; Καὶ νὰ τοὺς 'πῇ νὰ μὴν πουλιοῦνται, ὅπως πουλιέται ἡ πόρνη ;

Γιατὶ ἡ ἐλευθεριά των καὶ ἡ φιλοπατρία των δὲν ἀγοράζεται.— Ἡ πατρίδα τοὺς ἔδωκε τὸ μεγαλείτερο δικαίωμα ποὺ ὑπάρχει νὰ διαλέγουν καὶ διορίζουν μόνοι τους τὸν ἄρχοντά τους.

Λοιπὸν ἂς μὴ κληροδοτήσουν, γιὰ ἕνα εἰκοσιπεντάρικο τὴ σκλαβιὰ στὰ παιδιά τους.

Τὰ ἔγραψε καμμιὰ ἐφημερίδα αὐτά ; Εἶνε κοινὰ· διαφέρει τὸ πρᾶμα ὅταν τὰ διαβάζουμε· εἶνε τὸ ἴδιο ὅπως νὰ εἶνε κανεὶς κολασμένος καὶ δὲν τὸ πολυσκέφτεται, μὰ σὰν τοῦ πῇ ὁ ἄλλος τὰ ἁμαρτήματά του, τότε τὸ καλοξετάζει.

Καὶ ἔτσι ἐγκαρδιόνονται οἱ τίμιοι καὶ ἀνεξάρτητοι, λουφάζουν οἱ πουλημένοι καὶ τὸ κακὸ περιορίζεται, καὶ σιγὰ-σιγὰ ξεκόφτεται.

ΟΙ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΚΟΤΩΜΟΙ

Ἐκτὸς τῶν εἰδήσεων, τῶν κυρίων λεγομένων ἄρθρων, ποὺ πάντοτε θὰ εἶνε ἡ λιβάνι γιὰ τὸν ἀρχηγὸ τοῦ κόμματος ποὺ ὑποστηρίζει ἢ βρυσίδι δυνατὸ γιὰ τὸν ἀρχηγὸν τοῦ ἀντίθετου κόμματος, οὔτε μιὰ γραμμὴ δὲν ἔχουν οἱ ἐφημερίδες μας για τὴν ἀνάπτυξη καὶ ὀρθὴ ὁδηγία τοῦ λαοῦ.

Πῶς λοιπὸν νὰ συγκρατηθῇ ὁ λαός; πῶς νὰ μὴ παρασυρθῇ ἀπὸ τοὺς κρεμασμένους ἀπ' τὸ κόμμα ; Ποιὰ ἐφημερίδα ἔγραφε νὰ ἐξορκίζῃ τοὺς ἀνεξαρτήτους νὰ μὴ πηγαίνουν στὶς διαδηλώσεις ;

Ὅλες ὅμως εἶχαν γιομάτες τὶς στῆλες των ἀπὸ τὶς λεπτομέρειες τῶν διαδηλώσεων.

Καὶ ποιὰ τὸ ἐπῆρε δουλειὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὴν ἀστυνομία γιὰ νὰ ἀπαγορέψῃ τὶς διαδηλώσεις ;

Ποιὰ ἀφιέρωσε τὶς στῆλες της γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἰδέας ὅτι οἱ διαδηλώσεις δὲν σημαίνουν τίποτα γιὰ ἕναν ἀνεξάρτητο ;

Καμμιά !

— Γιατὶ καμμιὰ δὲν εἶνε ἀληθινὰ ἀνεξάρτητη. Ἀλλὰ ἔχουν συμφέρον ὅλες, νὰ ἐρεθίζουν τὸν κόσμο μὲ τὶς ψευτιὲς καὶ μὲ τὰ κόλπα καὶ τὰ παίζουν μαζὴ μὲ τοὺς πολιτευομένους σατανικὸ παιγνίδι.

Αὐτὰ ξέρουν νὰ γράφουν οἱ ἐφημερίδες.

Γιὰ νὰ ὑποστηρίξουν ὅμως τὴν ἀρχὴ καὶ ἐξασφαλίσουν σένα, ὦ ἐλεύθερε καὶ ἀνεξάρτητε πολῖτα, δὲν ξέρουν.

Δὲν ξέρουν νὰ γράψουν τί χρωστᾷς ὅταν πηγαίνῃς μὲ τὴ γυναῖκα σου καὶ τὰ παιδιά σου στὸ δρόμο νὰ βρεθῇς μέσα στὴ φωτιά ;

Ἢ νομίζῃς πῶς ἅμα ἀδικοσκοτωθῇς θὰ περιμένῃς δικαιοσύνη καὶ τὰ ρέστα ;

Ἡ ἀρχὴ σὲ τέτοιες περιστάσεις οὔτε προβλέπει οὔτε προλαμβάνει.

Γιατὶ ἂν πράγματι θέλῃ νὰ προλαμβάνῃ ὅταν εἶδε τοὺς κουτσαβάκηδες μαζεμένους σ' ἕνα οἰοδήποτε μέρος δὲν θὰ ἐπήγαινε νὰ ζητᾷ μεσιτίες ἀπ' ἄλλους, μόνο θὰ τοὺς ἔπιανε ὁπλοφοροῦντας καὶ θὰ τοὺς φυλάκωνε.

Ἔρχεται ὅμως σὲ σένα τὸν ἥσυχο πολίτη ὕστερα νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν περὶ ὁπλοφορίας νόμο.

Αὐτὸς ὁ νόμος δὲν σκεφτήκανε, ὅτι δὲν προ-

ΑΡΧΑΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΠΛΑΤΩΝΑ

Ο ΚΡΙΤΩΝΑΣ

Μεταφρασμένος ἀπὸ τὸν Ι. Γ. ΣΤΑΜΝΟΠΟΥΛΟ

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΣΑΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Καταδικασμένος ὁ Σωκράτης ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους νὰ πιῇ τὸ κώνειο, δὲ θανατώθηκε παρὰ μόνο ὕστερ' ἀπὸ τριάντα μέρες, γιὰ τὴν ἑξῆς αἰτία : Μιὰ μέρα πρὶν ἀπὸ τὴ δίκη ἔτυχε νὰνε στεφανωμένο γιὰ ταξεῖδι τὸ πανηγυριώτικο καράβι ποὔστελναν κάθε χρόνο οἱ Ἀθηναῖοι στὴ Δῆλο, ὅπως εἶχαν ταμένο στὸν Ἀπόλλωνα, ἀπὸ τὸν καιρὸ ἀκόμη τοῦ Θησέα. Καὶ ἐπειδὴ ὁ νόμος τὸ ἐμπόδιζε, νὰ θανατώνουνται οἱ κατάδικοι ὅσον καιρὸ ἔλειπε τὸ καράβι τοῦτο, γι' αὐτὸ ἔπρεπε καὶ γιὰ τὸ Σωκράτη νὰ περιμένουν τὸ γυρισμὸ τοῦ καραβιοῦ ἀπὸ τὴ Δῆλο, καὶ τὸν εἶχαν τόσες μέρες φυλακή. Γιατὶ ἀργοῦσε πολλὲς φορὲς νὰ γυρίσῃ σὰν τύχαινε νὰ τὸ ἐμποδίσουν οἱ ἀνέμοι.

Στὸ διάστημα αὐτὸ ποὺ κάθουνταν φυλακὴ ὁ Σωκράτης, δὲν ἔπαψαν οἱ φίλοι του νὰ τὸν παρακινοῦνε νὰν τὸ στρίψῃ κρυφά. Μὰ μὲ κανέναν τρόπο δὲν μπόρεσαν νὰ τὸν καταφέρουν, γιατὶ τοῦτο ἦταν ἐνάντιο στὰ φρονήματα τοῦ Σωκράτη καὶ στὸ φέρσιμο ποὔδειξε σ' ὅλη του τὴ ζωὴ καὶ στὴ διδασκαλία ποὺ δίδασκε.

Ἀπὸ τοὺς καλλίτερους φίλους τοῦ Σωκράτη ἦταν κι' ὁ Κρίτωνας, ὁ πειὸ παλιὸς καὶ πειὸ ἀγαπημένος, στὴν ἡλικία του ἀπάνου κάτου (ὁ Σωκράτης σὰν πέθανε ἦταν 70 χρονῶ) καὶ πλούσιος. Αὐτουνοῦ τοῦ Κρίτωνα τὴν ὑστερνὴ πειὰ προσπάθεια γιὰ νὰ κάνῃ τὸ Σωκράτη νὰ φύγῃ, μᾶς περιγράφει ὁ Πλάτωνας σ' αὐτό του τὸ διάλογο ποὔ ὑποτίθεται πῶς γίνεται τὰ ξημερώματα τῆς 20 Ἰουνίου τοῦ 399 π. Χ., μέσα στὴ φυλακή.

Δίνει δῶρο ὁ Κρίτωνας στὸ δεσμοφύλακα καὶ μπαίνει στὴ φυλακή, νύχτ' ἀκόμα ἐνῷ ὁ Σωκράτης κοιμούτανε μ' ὅλη του τὴν ἀταραξία Τὸν ἀφίνει νὰ ξυπνήσῃ μονάχος του καὶ νἀρχίσῃ τὴν ὁμιλία. Στενοχωρημένος ὁ Κρίτωνας, ἀτάραχος ὁ Σωκράτης. Ἀκούει δίχως νὰ τρομάξῃ, πῶς τὸ καράβι ἔφταξε στὸ Σούνιο καὶ πῶς βιάζει ὁ καιρός, μάλιστα δηγᾶται ἕνα ὄνειρο, ποὔχε δεῖ τὴ νύχτα, στὸν Κρίτωνα. Ἐκεῖνος στὴν ἀρχὴ τοῦ τὸ ζήτασε σὰ χάρη γιὰ τοὺς φίλους του, νὰ κυττάξῃ νὰ γλυτώσῃ, καὶ βλέποντας πῶς δὲν κάνει τίποτα, τοῦ ἀναφέρνει καὶ γιὰ τὰ παιδιά του, πῶς εἶν' ἄδικο καὶ ἄπρεπο αὐτὸ ποὺ θὰ κάνῃ. νὰν τἀφήσῃ πεθαίνοντας στοὺς πέντε δρόμους. Μὰ ὁ φιλόσοφος δὲν τἀκούει ὅλ' αὐτά : «Μόνο στὸ σωστὸ καὶ στὸ δίκαιο μπορῶ νὰ πεισθῶ» λέγει στὸν Κρίτωνα, κι' ἀρχίζει νὰ ἐξετάζῃ ποιὸ εἶναι τὸ σωστὸ καὶ δίκαιο· Ἔτσι πλέχεται ἀπὸ 'δῶ καὶ πέρα τὸ κυριώτερο μέρος τοῦ διάλογου, γεμάτο ἀπὸ χρυσὲς γνῶμες. Τὸ πειὸ χτυπητὸ κομμάτι εἶν' ἐκεῖ ποὔ προσωποποιοῦνται οἱ νόμοι (Κεφ. 11 κ' ἑξῆς), ὅπου κι' μιὰ θαυμάσια ὁμιλία γιὰ τὰ χρέη τοῦ κάθε πολίτη στὴν πατρίδα καὶ στοὺς νόμους. Ἕνα ἕνα ὅσα μὲ τάξη τοῦ παρασταίνει ὁ Σωκράτης, ἀναγκάζεται νὰ τὰ παραδεχτῇ ὁ Κρίτωνας, ὡς ποὔ τελευταῖα πειὰ ὁμολογεῖ πῶς τὸ δίκιο τοῦχε ὁ Σωκράτης καὶ πῶς πρέπει νὰ γινῃ ὅπως προστάζει ὁ Θεός. Ἐδῶ καὶ τελειόνει ὁ διάλογος.

Πρόσωπα τοῦ διαλόγου : Σωκράτης καὶ Κρίτωνας.

Ι. Σ. Τέτοια, ὅρα πῶς ἐδῶ, Κρίτωνα ; Ἢ δὲν εἶναι πειὰ πρωΐ ;

Κ. Καὶ πολὺ μάλιστα.

Σ. Ποιὰ ὥρ' ἀκριβῶς ;

Κ. Νύχτα, κοντὰ νὰ χαράξῃ.

στατεύει τοὺς φιλησύχους καὶ ὑποτακτικοὺς στοὺς νόμους πολίτας, ἀλλὰ τοὺς ταραξίας κάὶ κακοποιούς. Ὁ φιλήσυχος δὲν φέρει ὅπλα. Ὁ ἄλλος ποῦ δὲν ἔχει γιὰ τίποτα τὴν φυλακή, εἴτε ὑπάρχει νόμος εἴτε δέν ὑπάρχει, αὐτὸς τὸ πιστόλι καὶ τὴν κάμα θὰ τὴν ἔχει στὴ μέση του.

Τί συμβαίνει λοιπὸν ἔτσι;

Τὸ ἑξῆς: ὅτι οἱ εἰρηνικοὶ καὶ φιλήσυχοι ἀφίνονται ἔρμαια στὰ κακοποιὰ στοιχεῖα, διότι δὲν ἔχουν τὰ μέσα οὔτε γιὰ νὰ ὑπερασπίσουν τὴ ζωή τους.

Οὔτε ἡ Ἀρχὴ εἶναι ἀκόμα σὲ θέση νὰ τοὺς ὑπερασπίση.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΑΣ

Ἔχουμε πολιτικοὺς ἄνδρας ἐμεῖς, καὶ σκοτώνουν καὶ σκοτώνονται γιὰ νὰ καταλάβουν τὴν ἀρχή. Τρέχουν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ψηφοθηροῦντες, ἀπατῶντες καὶ ἀπατώμενοι.

Ὁ ἀληθινὸς μεγάλος ἄντρας δὲν βαίνει κάλπη, ἀλλ' ἄλλοι τὸν προτείνουν, δὲν τρέχει νὰ κολακεύη, μόν' σκέφτεται ἐὰν θὰ φανῇ ἄξιος τῆς ἀποστολῆς του γνωρίζοντας ὅτι τὸ νὰ διοικῇ κανεὶς εἶναι τὸ δυσκολώτερο πρᾶμα. Θὰ πῇ κανείς, ὅτι ἔτσι ἀφίνουμε τὸ στάδιο ἐλεύθερο γιὰ τοὺς ἐπιτηδείους καὶ ἀνικάνους. Ἀλλὰ στὸν κατήφορο ποῦ πήραμε δὲν μπορεῖ τίποτα νὰ μᾶς σταματήση.

Τὸ καλλίτερο ποῦ ἔχουμε νὰ κάνουμε εἶναι νὰ φτάσουμε στὸ βάθος μιὰ ὥρα ἀρχήτερα. Νὰ ξεκαθαριστοῦμε καὶ νὰ ἀρχίσουμε νὰ ἀναβαίνουμε πιὰ σιγὰ-σιγὰ καὶ σίγουρα.

Γιαὐτὸ ἦταν κακὸ γιὰ τὴν Ἑλλάδα ποῦ δὲν βγῆκαν ὁ Σαμψάκος ἕνας κι' ὁ Ράλλης ὁ μπογιατζῆς δύο, σύμβουλοι.

Ἔχω ὅμως μιὰ ἰδέα—Νὰ τοὺς βγάλουμε καὶ τοὺς δύο βουλευτᾶδες.

Ἔτσι τοὐλάχιστον θὰ δώσουμε τὸ καλλίτερο μάθημα στοὺς πολιτικούς μας.

Καὶ μπορεῖ αὐτὸ νὰ βγῇ σὲ καλὸ γιὰ μᾶς.

Γιατὶ αὐτοὶ τοὐλάχιστο δὲ θὰ μᾶς κορεϊδεύουν, θὰ τοὺς κορεϊδεύουμε, Νὰ μιὰ ὠφέλεια ἀμέσως-ἀμέσως.

Δὲν θὰ ἔχουμε ἔτσι οὔτε πολιτικὰ προγράμματα, οὔτε ὑπερμπαλκονίους λόγους γιὰ τὸν κίνδυνο τῶν θεσμῶν, οὔτε κορδόνια, οὔτε δολοφόνους καὶ ὕστερα ὑπουργιλίκια. Κι' αὐτὰ ὅλα γίνουνται γιατὶ δὲν ὑπάρχει διάκρισις ψήφου.

Πολλοὶ πᾶνε μεθυσμένοι καὶ ἄλλοι πουλημένοι.

Πῶς λοιπὸν νὰ ἔχουμε πολιτικοὺς ἀληθινά, καὶ ὄχι κατὰ ψιλὸν ὄνομα, ἄνδρας;

Μποροῦν μὲ αὐτὰς τὰς συνθήκας νὰ ἐργασθοῦν οἱ κάλοι καὶ οἱ ἐκλεκτοί;

Χάνουνται μέσα στὸν λαβύρινθο καὶ στὸν ὠκεανὸ τῆς συναλλαγῆς καὶ τῆς ἀντιδράσεως.

Ὁ λαὸς φταίει γι αὐτό, καὶ τούτου πάλι αἰτία εἶναι ἡ ἀμάθεια.

Ἔτσι συνειθίσανε τὸ λαό καὶ αὐτὸς τοὺς πληρώνει μὲ τὸ ἴδια νόμισμα.

Πῶς θὰ διορθωθοῦμε, εἶναι ζήτημα ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ λυθῇ ἔτσι εὔκολα. Τὸ βέβαιο εἶναι πῶς μὲ τὰς συνθήκας ποῦ πολιτευόμαστε εἶναι φυσικὰ ἀδύνατο νὰ ἔχουμε πολιτικοὺς ἄνδρας. Ἂς τὸ σκεφθοῦμε πολὺ-πολὺ σοβαρὰ καὶ ἂς μὴ πέρνουμε ἔτσι εὔκολα γι' ἀστεῖα τὰ σπουδαιότερα ζητήματα.

Ἂς μὴ ἐπιτρέπουμε τέτοιες βρισές, νὰ θέλουν ἕνας Σαμψάκος καὶ ἕνας Ράλλης ψήφους.

Καὶ ἐμεῖς νὰ τὸ πέρνουμε στάστεῖα.

ΠΑΣΧ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Στὸ Λυὸν τῆς Ἀμεοικῆς δοκιμάστηκε σὲ πόσην ὥρα τὸ γληγορώτερο μποροῦσε νὰ κατασκεβαστοῦν ἕνα ζεβγάρι παπούτσα. Δουλεψαν 51 ἐργάτες, 42 μηχανὲς καὶ κολλήθηκαν 100 διαφορετικὰ κομμάτια. Τὰ παπούτσα γίνανε σὲ 13 λεφτά.

—

Ἂν κάθε μέρα κινᾷ ἀπὸ τὴ Λόντρα ἕνα βαπόρι γιὰ τὴν Ἀμερικὴ κ' ἕνα κάθε μέρα ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ γιὰ τὴν Λόντρα, καὶ τὸ ταξίδι γίνεται σὲ 10 μέρες, πόσα βαπόρια θ' ἀπαντήσει στὸ δρόμο του τὸ βαπόρι τῆς Λόντρας;

—

Παιδί. Κύριε δάσκαλε, τί θὰ πῇ θάμα;

Δάσκαλος (βήχοντας). Θάμα.... θάμα θὰ πεῖ.... (τοῦ δίνει μιὰ σφαλιάρα καλή). Ἔνοιωσες, παιδί μου, ἀφτὴ τὴ σφαλιάρα;

Παιδί (κλαίγοντας). Ναί.. . γιατὶ μὲ δέρνεις;...

Δάσκαλος. Νά, παιδί μου, γιὰ νὰ σοῦ ξηγήσω, γιατὶ ἂ δὲν τὸν ἔνοιωθες τὸν μπάτσο ἀφτὸ θὰ εἴτανε θάμα.

—

Παραστάτης (γέρος). Πόσο ἔχουν τὰ λεμόνια;

Μανάβης. Τρία μιὰ δεκάρα.

Παραστάτης. Πῶς ἀκρίβηναν! Στὸ καιρό μου μᾶς τὰ πετούσανε χάρισμα στὸ κεφάλι.

—

Στὸ Μέγα Σπήλαιο (ἱστορικό)

Ταξιδιώτης (ποῦ εἶχε φτάσει νύχτα). Καὶ δὲ μοῦ λές, γέροντα, ἀπὸ ποῦ πέφτει ἐδῶ ἡ ἀνατολή;

Καλόγερος. Ἡ ἀνατολὴ ἐδῶ πέφτει ἀπὸ κεῖ κάτου... βορεινα.. .

—

Σὲ ξενοδοχεῖο, (ἱστορικό)

Ἄγγλος (παίρνοντας ὅλες τις φράουλες τοῦ τραπεζιοῦ) Ὡραῖο ὀπωρικὸ οἱ φράουλες! Μ' ἀρέσουν πολύ.

Γάλλος. Σωστό, ἀλλὰ μᾶς ἀρέσουν κι' ἐμᾶς.

Ἄγγλος. Ὄχι ὅτο ἐμένα.

—

Μιμῆς Δὲ μοῦ λὲς τί ἄνθρωπος εἶναι ὁ Νινῆς;

Ξιξῆς. Ἄνθρωπος πολὺ ταχτικός.

Ψιψῆς. Τί μοῦ λὲς πῶς εἶναι ταχτικὸς ἄνθρωπος; Ἐχτὲς ἐγὼ τὸν εἶδα μεθυσμένο.

Ξιξῆς. Μάλιστα, μεθᾶ ταχτικὰ κάθε μέρα.

—

Λέν πῶς ὁ Κόντε Βράγκας εἶναι ἄνθρωπος πολὺ ἀφαιρημένος. Ὅτα γεννήθηκε τὸ πρῶτο του παιδί, τὸ πῆγε νὰν του τὸ δείξει ἡ μαμὴ καὶ τόνε βρῆκε βυθισμένο σὲ διάβασμα. Σὰν κατόρθωσε νὰν τὸν ξυπνήσει, ἔρριξε ὁ Βραγκας τὸ βιβλίο κατου καὶ πῆρε τὸ παιδί του στὰ χέρια. Ἐκείνη τὴν ὥρα ὅμως παρουσιάστηκε ἕνας του φίλος ποῦ δὲν εἶχε δεῖ καιρό, καὶ θαρρῶντας πῶς κρατοῦσε τὸ βιβλίο, τίναξε κάτου τὸ μωρὸ κι' ἔτοιξε νὰ καλοσωρίσει τὸ φίλο του. Δηγοῦνται καὶ γιὰ τὸ Λαφονταίνο πῶς εἶχε τρομερα ἀφαιρημάδα, καὶ μιὰ φορὰ γυρίζοντας ἀπὸ λείψανο φίλου του πῆγε στὸ σπίτι τοῦ πεθαμένου καὶ ρώτησε πῶς πηγαίνει ὁ ἄρρωστος.

—

Πατέρας (στὸ παιδί του ποῦ ἔχει πονόδοντο). Μὴν κλαῖς, παιδί μοτ, μὴν κλαῖς. Θὰ περάσει, κι' ἐγὼ θὰ σοῦ πάρω ἕνα ὡραῖο δῶρο.

Παιδί (κλαίοντας). Τότε νὰ μοῦ πάρῃς δόντια.... σὰν τῆς μητέρας.... ποὺ νὰν τὰ βγάζω σὰν μοῦ πονοῦν.

—

Κώστας (συλλογισμένος). Δανείζεις καὶ φτεῖς αἷμα νὰ πάρῃς τὸν πορὰ σου πίσω.

Χρῆστος. Κι' ἔχεις πολλὰ νὰ λάβῃς;

Κώστας. Ὄχι, νὰ δώσω!

—

Παραστάτης. Ἀκούω πῶς τὸ δράμα σας τὸ καινούριο ἔχει κ' ἕνα γίγα μέσα. Ἤρθα νὰ σᾶς ζητήσω αὐτὸ τὸ πρόσωπο. Νομίζω θὰ πετύχω, εἶμαι κατάλληλος.

Θεατρώνης. Κατάλληλος! Μὰ ἐσὺ δὲν ἔχεις ἐνάμισυ μέτρο ἀνάστημα, καὶ γίγας θαρρεῖς πῶς εἶσαι;

Παραστάτης. Μάλιστα, εἶμαι ὁ μικρότερος γίγας τοῦ κόσμου.

—

Περσεφόνη. Ἐγὼ θέλω τὸν ἄντρα μου παλικάρι. Ὁ ἄντρας ποὺ θὰ μὲ πάρει θὰ ἔχει θόρρος, τολμη....

Σ. Ἀπορῶ πῶς ἔγιν' ἡ γνώμη τοῦ δεσμοφύλακα νὰ σὰνοίξη.

Κ. Ἔχουμε σχετιστῆ, Σωκράτη, πειά, μὲ τὸ νὰ πολυσυχνάζω ἐδῶ, κ' ἐξὸν αὐτὸ τοῦχει φέξει καὶ κάτι ἀπὸ μένα.

Σ. Καὶ εἶναι λίγη ὥρα, ποῦ ἦρθες, ἢ πολλή;

Κ. Εἶναι κάμποση ὥρα.

Σ. Τότε γιατὶ δὲ μὲ σήκωσες εὐτύς, παρὰ κάθεσαι καὶ δὲ μιλᾶς;

Κ. Κἐγώ, μὰ τὸ Δία, Σωκράτη, δὲν τόθελα νὰ κάθουμ' ἔτσι ἄγρυπνος καὶ λυπημένος. Μὰ κ' ἐσένα, πολὺ ὥρα τώρα, σὲ θαυμάζω βλέποντας πόσο γλυκὰ κοιμᾶσαι· κ' ἐπίτηδες δὲ σὲ σήκωνα, γιὰ νὰ περνᾷς ὅσο τὸ δυνατὸ πειὸ εὐχάριστα. Καὶ τί νὰ σοῦ πῶ; Πολλὲς φορὲς καὶ προτήτερα, σ' ὅλη σου τὴ ζωή, σὲ καλοτύχισα γιὰ τὴν καρδιὰ ποῦχεις, μὰ πολὺ πειότερο τώρα, σ' αὐτή σου τὴ συφορά, ποῦ τόσο εὔκολα καὶ τόσο ἥμερα τὴν ὑποφέρνεις.

Σ. Γιατὶ κι' ἀταίριαστο θἆταν, Κρίτωνα, νἀγαναχτῶ σὲ τέτοια ἡλικία, ἂν εἶν' ἀνάγκη τώρα πειὰ νὰ πεθάνω.

Κ. Κι' ἄλλοι, Σωκράτη, ποῦχουν τὰ δικά σου χρόνια πέφτουν σὲ τέτοιες συφορές, ὅμως ἡ ἡλικία καθόλου δὲν τοὺς βοηθάει, νὰ μὴν ἀγαναχτοῦν γιὰ τὴ δυστυχία ὅπου βρίσκουνται.

Σ. Εἶν' ὅπως τὰ λὲς αὐτά. Μὰ γιὰ ποιὸ λόγο ἦρθες τόσο πρωΐ;

Κ. Εἴδηση φέρνοντας, Σωκράτη, θλιβερή, ὄχι γιὰ σένα, καθὼς μοῦ φαίνεται, μὰ γιὰ μένα κι' ὅ λους τους φίλους σου, θλιβερὴ καὶ βαρειά, ποῦ ἐγώ, πολὺ δύσκολα, θαρρῶ, θὰ μπορέσω νὰ τὴν ὑποφέρω.

Σ. Καὶ ποιὰ εἶν' αὐτή; εἶναι πῶς ἔφταξε τὸ καράβι ἀπὸ τὴ Δῆλο, ποῦ ἅμα φτάξη, εἶμαι γιὰ θάνατο;

Κ. Δὲν ἔφταξ' ἀκόμη, εἶν' ἡ ἀλήθεια, κρίνοντας ὅμως ἀπ' ὅσα λένε μερικοὶ ποῦρθαν ἀπ' τὸ Σούνιο καὶ τἄφισαν ἐκεῖ, πάω νὰ πιστέψω πῶς θἀρθῇ σήμερα. Φανερὸ εἶναι τοῦτο ἀπ' αὐτὲς τὶς εἴδησες καὶ νὰ ποῦ αὔριο θὰ εἶν' ἀνάγκη, Σωκράτη, νἀφίσῃς τὴ ζωή.

Π. Σ. Μά, ἢ ὥρα ἡ καλή, Κρίτωνα. Ἂν ἔτσι ἀρέσει στοὺς Θεούς, ἔτσι ἂς γίνῃ. Ὅμως, μ' ὅλ' αὐτὰ ἔχω τὴν ἰδέα πῶς δὲ θἀρθῇ σήμερα.

Κ. Ἀπὸ ποῦ τὸ συμπεραίνεις;

Σ. Θὰ σοῦ πῶ. Ξέρεις, πῶς πρέπει νὰ πεθάνω τὴν κατόπι μέρα ἀπὸ κείνη ποῦ θἀρθῇ τὸ καράβι.

Κ. Ναί, καθὼς λέν' ἐκεῖνοι π' ἀνακατεύουνται σ' αὐτά.

Σ. Στοχάζουμαι λοιπὸν πῶς αὐτὸ δὲ θἀρθῇ τὴ ἐρα ποῦνε μπρός μας, παρὰ τὴν ἄλλη. Τὸ συμπεραίνω ἀπὸ να ὄνειρο, ποῦδα λίγο προτήτερα, αὐτὴ τὴ νύχτα· καὶ φαίνεται πῶς ἀπάνου στὴν ὥρα δὲ μὲ ξύπνησες.

Κ. Καὶ δὲ μοῦ λές, τί ἦταν τὄνειρο;

Σ. Εἶδα πῶς μιὰ γυναῖκα ὥμορφη καὶ καθὼς πρέπει, στάσπρα ντυμένη, ἀφοῦ ἦρθε κοντά μου πῶς μὲ φώναξε καὶ μοῦπε· Σωκράτη.

τὴν τείτη μέρα θὰ φτάξῃς στη Φθία μὲ τὰ παχιὰ χωράφια.

Κ. Παράξενο τὄνειρό σου, Σωκράτη.

Σ. Ξάστερο ὅμως, σὰν ποῦ δείχνει σὲ μένα, Κρίτωνα.

ΙΙΙ. Κ. Πολύ, καθὼς φαίνεται. Μόν' ὦ εὐλογημένε Σωκράτη, ἄκου με καὶ τώρ' ἀκόμη καὶ κύτταξε νὰ σωθῇς· γιατὶ σ' ἐμένα, ἂν πεθάνῃς ἐσύ, δὲ θἄνε ἕνα μόνο το κακό. Ἐξὸν ποῦ θὰ στερηθῶ ἕναν τέτοιο φίλο, ποῦ σὰν αὐτὸν ἐγὼ ποτές μου δὲ θὰ βρῶ, θὰ στοχαστοῦν καὶ πολλοί, ποῦ δὲ μᾶς ξέρουν καλὰ ἐμένα κ' ἐσένα, πῶς ἐνῶ μποροῦσα νὰ σὲ γλυτώσω, ἂν ἤθελα νὰ ξοδέψω χρήματα, τὸ ἀμέλησα. Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, μπορεῖ νὰ γένῃ πειότερη ντροπή, ἀπὸ τὸ νὰ φαίνεται κανεὶς πῶς ἔχει καλλίτερα τὰ χρήματα παρὰ τοὺς φίλους; Γιατὶ δὲ θὰ τὸ πιστέψῃ ὁ κόσμος, πῶς ἐσὺ ὁ ἴδιος δὲ θέλησες νὰ φύγῃς ἀπὸ 'δῶ, ἐνῶ ἐμεῖς εἴμαστουν πρόθυμοι.

Ἑλένη. Ἔτσι μοῦ φαινεται κι' ἐμένα.

—

Μεγάλος μάστορης ὁ Ρούμπενς ὡς τόσο, λέει ὁ κὺρ Γιάννης τῆς κερὰ Γιάννενας στὸ Μουσεῖο. Μιὰ βουρτσιά, καὶ σοῦ κάνει τὸ γέλοιο κλᾶμα!

—Αὐτὸ δὰ τὸ κάνει κι'ὁ δάσκαλός μας! πετιέται καὶ λέει τὸ Γιαννόπουλο.

—

Κι' ἀκούγω πῶς ἡ Κυρία Πανταρότα εἶναι πολύξερη γυναίκα.

— Πολύξερη, λέει; Ἡ μαγέρισσά της ἔκαμε μ' ὅλες τὶς φαμελιὲς τῆς γειτονιᾶς.

—

— Βλέπω κ' ἔχετε φυλαχτήρι, Κυρία μου.

— Μαλιστα, εἶναι ἀπὸ τὰ μαλλιὰ τοῦ συζύγου μου.

— Μὰ ὁ σύζυγος σας ζῇ ἀκόμα!

— Ναί, μὰ τὰ μαλλιὰ του πᾶνε.

Ο ΡΕΦΕΝΕΣ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΝ

Ο ΟΨΑΡΟΛΟΓΟΣ

(Ἀπὸ τὸ καινουργιο βιβλίο τοῦ κ. Κρουμπάχερ: Das mittelgriechische Fischbuch).

Βασιλεύοντος τοῦ πανενδοξοτάτου Κήτου καὶ ἀνθυπατεύοντος τοῦ περιβλέπτου Δελφίνου, συνεδριάζοντος δὲ Ὀρκύνου τοῦ μεγάλου δομεστίκου, Ξιφίου τοῦ πρωτοστάτορος, Κεφάλου τοῦ ἐπικέρνη, Ψησσίου τοῦ λογαρᾶ, Λαβρακίου τοῦ καίσαρος, Γλανέου τοῦ λογοθέτου, Συακίου τοῦ παρακοιμωμένου καὶ Ὀστρείου τοῦ καστροφύλακος

καὶ ἦλθεν ἡ Συναγρίδα καὶ ἡ Λαβρακότουρνα καὶ ἀνήγγειλαν πρὸς τὸν βασιλέαν, ὅτι ὁ Τζῆρος ὁ λειψαξούγγιος μετὰ Τριχέου τοῦ κόμητος ἐβουλεύσαντο κατὰ τῆς βασιλείας σου. ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Κῆτος εἶπε πρὸς τὴν Συναγρίδα· Ψευδῶς ἀνήγγειλες, Συναγρίδα, πρὸς τὴν βασιλείαν μου.

εὐθύς γοῦν ἐξεπήδησεν καὶ ὁ κύριος Ὀμύδιος μετὰ μαύρης στολῆς τοὺς λόγους ἀποκρινόμενος· Μὰ τὸν ἀδελφόν μου τὸν Καλαμάριον καὶ τὸν ἀνεψιόν μου τὸν Κτένιον καὶ τὸν συμπέθερόν μου τὸν Πάγγουρον, ἀληθῶς ἔφη ἡ Συναγρίδα καὶ ἡ Λαβρακότουρνα πρὸς τὴν βασιλείαν σου.

ὁ δὲ βασιλεὺς Κῆτος πρὸς τοὺς παρεστῶτας ἔφη· Σεβαστὲ Στάκε καὶ Θύννα καὶ Βόσκανε, προκαθήμενε τοῦ βεστιαρίου, Βαρσαμέχουμνε καὶ ἔπαρχε Τοῦρνα, Ὕσκα καὶ Φιλόμηλα, Ἀθερῖνα καὶ Τρυγόνα, Ρῖνα καὶ Βάτα, οἱ καὶ τὰς βίβλους κρατεῖτε, πρὸς αὐτούς, καθὼς ὁ κύριος Ὀμύδιος ἐφθέγξατο, καὶ ἐξετάσετε τὸ ἀληθές.

οἱ δὲ εἶπον· Ἡμεῖς, ὦ δέσποτα, ἀεὶ τὴν δικαίαν κρίσιν θέλοντες λοιπὸν ἱκετεύομέν σοι τοῦ προστάξαι καὶ ἐλθεῖν τοὺς ἄρχοντας καὶ ἡγεμόνας.

προστάξαντος οὖν τοῦ βασιλέως καὶ εἰσελθόντων τῶν ἀρχόντων παρίσταντο γοῦν οἱ νοτάριοι καὶ οἱ παράμοναι, ὁ Κουδίδις τε καὶ Γαλέα, ἡ Ζαργάνα καὶ ἡ Ἔγκαρις, ἡ Ἔγραυλη καὶ ἡ Κουτζουρίνα, ἡ Λακέρτα καὶ ὁ Λύχνος, τὸ Σκορπίδιν, ὁ Ἀντακόκυλος, τὸ Σαυρίδιν, τὸ Ἀχέλι καὶ ἡ Ὀσμαρίδα.

καὶ προστάξας ὁ βασιλεὺς Κῆτος ἔφεραν τὸν Τζῆρον μετὰ κλοτζάτων καὶ τυμπανιστριῶν, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸν πραίτορα Μαζὸν καὶ Τριχέον τὸν κόμητα καὶ σταθέντες εἰς τὸ μέσον ὅ τε Τριχέος καὶ Μαζὸς εἶπαν τὸ ἀληθές, ὅτι ὁ Τζῆρος παρώξυνεν ἡμᾶς.

εἶτε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Κῆτος· Ἀληθῶς εἶπεν ὁ Τζῆρος ὁ λειψαξούγγιος, ὅτι ἡ Συναγρίδα καὶ ἡ Λαβρακότουρνα ψευδῶς ἀνήγγειλαν τὴν βασιλείαν σου;

ἔκραξαν καὶ εἶπαν οἱ μάρτυρες, ὅτι μᾶλλον ψευδῶς ἀνήγγειλεν ὁ Τζῆρος τῇ βασιλείᾳ σου.

ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Κῆτος καὶ ὁρίσας μετὰ θυμοῦ μεγάλου ἤφεραν ψαλίδιον καὶ ἔκοψεν τὸ γένειον τοῦ Τζήρου καὶ ἔβαλε φωνὴν μεγάλην μετὰ κλαυθμοῦ ὁ Τζῆρος καὶ εἶπεν· Ἀνάθεμά σε, Συναγρίδα, καὶ ἀνάθεμαν τὸ γένος σου, καὶ ἐπάρας τὸ γένειον αὐτοῦ ἐπῆγεν καὶ ἔδειξέν το τὸν ἀδελφόν του τὸν Τριχέον. Καὶ ἰδὼν αὐτον ἔκλαυσεν πικρῶς καὶ ὀδυνηρῶς καὶ εἶπε· Φεῦ τὸ τί ἔπαθεν ὁ ἀδελφός μου ὁ Τζῆρος.

Τότε ἐκατηράσατο τὸν Τζῆρον ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν· Ἀπὸ τοῦ πτωχοῦ τὸ στόμα μὴ ἐγλύσῃς, Τζῆρε, καὶ ἡ τιμή σου νὰ ἔναι αὐτό, τὸ λέγουν φόλιν, καὶ ἀπὸ κλοτζάτων καὶ ὡς κλοτζάτο καὶ ἀπὸ βρωμιαρέας μὴ ἐγλύσῃς, Τζῆρε, Τζῆρε!

καὶ εὐθὺς κράξαντες οἱ ἰχθύες ὅπαξ ἅπαντες εἶπαν· Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα!

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΑ ΣΥΚΑ--ΣΥΚΑ

Ὅλα εἶναι φυσικά. Ὅλα στὴν θέσιν των. Μὲ τὴν πλέον θαυμαστὴν ἀναλογίαν. Ἰδού. Ἐδῶ εἶνε ἡ πολιτική. Ὁ κ. Δηλιγιάννης, ὁ κ. Θεοτόκης, ὁ κ. Ζαΐμης. Πάρτε τρεῖς κληρικούς. Τρεῖς ἐπιστήμονας. Τρεῖς λογίους. Τρεῖς σοφούς. Τρεῖς στρατιωτικούς. Τρεῖς ναυτικούς. Τρεῖς γνωστικοὺς ἀπὸ τὰ σπήτια των. Τρεῖς τρελλοὺς ἀπὸ τὸ φρενοκομεῖον. Θὰ εὑρῆτε ὅλους νὰ ὁμοιάζουν καταπληκτικῶς, ἕκαστος ἀπὸ τοὺς τρεῖς οἱουσδήποτε μὲ ἕκαστον ἀπὸ τοὺς τρεῖς κορυφαίους. Οἱ τρεῖς πρῶτοι ὑπόθεσε ὅτι ἐφτειάσθησαν ἀπὸ ἕνα καραγκιοζοπαίκτην. Ἀπὸ ἕνα Μίμαρον. Ὅτι ἐκόπησαν ἀπὸ τρία τραπουλόχαρτα. Καὶ ὅτι ἐπάνω σ' αὐτὰ τ' ἀχνάρια κόπτονται ὅλα τὰ ἄλλα καραγκιοζάκια. Οἱ Ὑπουργοί μας. Οἱ σοφοί μας. Οἱ καπεταναῖοι μας. Οἱ δάσκαλοί μας. Κάθε ἀνθρωπίνη ὕπαρξις λεγομένη: πολίτης Ἕλλην. Καὶ πολίτισσα. Διότι δὲν ἐξαιροῦνται αἱ Ἑλληνίδες.

Εἰς τὸ κράτος αὐτὸ τὸ καραγκιόζικον δὲν διαταράσσουν τὴν κοινωνικὴν ἁρμονίαν οἱ δημοσιογράφοι. Ἐὰν ὑπάρχουν μερικαὶ ἐξαιρέσεις, ἐλάχισται, δυὸ τρεῖς, δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν. Ἰδικός των λογαριασμός.

Αὐτὸ τὸ «ἰδικός των λογαριασμός» πρέπει νὰ ἐξηγήσωμεν.

* *
*

Προχθὲς συνάντησα εἰς τὴν πλατειαν τῆς Ὁμονοίας ἕνα γνώριμόν μου κύριον.

— Δὲ μοῦ λὲς ποῦ πουλοῦνε χτεσινὲς ἐφημερίδες;

— Νά, ἐκεῖ εἰς τὸ περίπτερον.

— Θέλω ν' ἀγοράσω τοὺς «Καιροὺς».

— Μπᾶ! Τι τοὺς θές;

— Τοὺς θέλει ἡ γυναῖκα μου. Διαβάζει τὴν «Πάπισσα Ἰωάννα!»

Ἐκαταλάβατε; Οἱ «Καιροὶ» ἔλυσαν τὸ πρόβλημα. Ἐφ' ὅσον ἐνησχολοῦντο εἰς σοβαρόν, πιθανόν, δημοσιογραφικὴν ἐργασίαν, πολιτικήν, κοινωνικήν, φιλολογικήν, εἶχαν πάθει ἕνα εἶδος κυκλοφορικῆς ἀναιμίας. Ἐσταμάτησαν λοιπὸν εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀβύσσου τῆς σεμνότητος εἰς τὴν ὁποίαν ἔκλιναν. Καὶ ἐπεδόθησαν εἰς τὰ ὄργια. Ἡ σεμνὴ ἐφημερὶς ἀπέβαλε τὸν παρθενικόν της χιτῶνα— διὰ νὰ ὁμιλήσω ποιητικῶς—καὶ ὡς ἠθοποιὸς τῆς πλέον ἀσέμνου γαλλικῆς πρόζας κραιπαλεῖ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἱπποκόμου της, ὑποκρινομένη κᾶποιαν βασίλισσαν Καρλότταν, ὀργιάζει εἰς τὸν κοιτῶνα ἑνὸς καλογήρου εἰς τὸν ρόλον τῆς Παπίσσης Ἰωάννας, κολυμβᾶ εἰς τὰ αἴσχη τῆς Σερβικῆς αὐτῆς ὡς Δράγα, μεταβάλλεται τέλος εἰ ἀοιδὸν τῆς «Ἀλάμπρας» δίδουσα παραστάσεις μὲ κολημπρί, πυρκαϊές, γάτταις καὶ εἰκόνας γυνα

Σ. Μά, ὦ καλότυχε Κρίτωνα, γιατὶ τόσο νὰ μᾶς μέλῃ γιὰ τὸ τί θὰ πῇ ὁ κόσμος; Ξέρεις πῶς οἱ διαλεχτοί, ποῦ ἀξίζει πειότερα νὰν τοὺς νοιαζούμαστε, ὅπως γίνουν τὰ πράματ' αὐτά, ἔτσι καὶ θὰν τὸ παραδεχτοῦν πῶς γένηκαν.

Κ. Κι' ὅμως καλὰ τὸ βλέπεις, Σωκράτη, πῶς εἶν' ἀνάγκη νὰ μᾶς μέλῃ καὶ γιὰ τὴ γνώμη τῶν πολλῶν. Νὰ τώρ' αὐτὴ ἡ συφορὰ ποῦ δείχνει φανερά, πῶς μποροῦν οἱ πολλοὶ ὄχι τὰ μικρότερα, μὰ τὰ μεγαλείτερα κακὰ νὰ φέρουν, ὅταν πάρουν κανένα στὸ στόμα τους.

Σ. Μακάρι, Κρίτωνα, νὰ μποροῦσαν οἱ πολλοὶ νὰ κάνουν τὰ μεγαλήτερα κακά, γιὰ νὰ μποροῦσαν τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὰ μεγαλήτερα καλά. Θᾶταν πολὺ καλὸ τοῦτο. Μὰ τώρα δὲ μποροῦν οὔτε τόνα οὔτε τἄλλο· γιατὶ βέβαια οὔτε γνωστικὸ ἔχουν τὴ δύναμη νὰ σὲ κάνουν οὔτε ἄμυαλο, παρὰ κάνουν ἐκεῖνο μόνο ποῦ τοὺς κατέβῃ.

IV. Κ. Ἄς εἶν' αὐτὰ ἔτσι ὅπως τὰ λές· μόνο πέ μου τὸ ἑξῆς, Σωκράτη. Μήπως ἄραγε ἔχεις τὴν ἔννοια γιὰ μένα καὶ τοὺς ἄλλους φίλους σου, ἂν ἐσὺ βγῇς ἀπὸ 'δῶ πέρα, μὴν τύχῃ καὶ μᾶς βάλουν σὲ μπελάδες οἱ συκοφάντες ποῦ σὲ φευγατίσαμε ἀπ' ἐδῶ, κι' ἀναγκαστοῦμε ἡ ὅλη μας τὴν περιουσία νὰ χάσουμε ἢ πολλὰ χρήματα ἢ κι' ἀκόμα ἄλλο τίποτα νὰ πάθουμε; Γιατὶ ἂν φοβᾶσαι τίποτα τέτοιο, στὸ καλὸ αὐτὸς ὁ φόβος· εἴμαστ' ἐμεῖς πρόθυμοι, ἀφοῦ σὲ γλυτώσουμε, νὰ ὑποφέρουμε καὶ τοῦτο τὸν κίνδυνο κι' ἀκόμη μεγαλήτερο, ἂν εἶν' ἀνάγκη. Ἄκου με, νὰ σὲ χαρῶ καὶ μὴν κάνῃς ἀλλοιῶς.

Σ. Κι' αὐτὴ τὴν ἔννοια ἔχω, Κρίτωνα, κι' ἄλλες πολλές.

Κ. Λοιπὸν νὰ μὴν τὴν ἔχῃς κι' αὐτή· γιατὶ πρῶτα πρῶτα δὲν εἶνε πολὺ στρογγυλὸ τὸ ποσὸ ποῦ ζητοῦν μερικοί, γιὰ νὰ σὲ γλυτώσουν ἀπ' ἐδῶ καὶ νὰ σὲ στείλουν ἔξω. Ἐκτὸς αὐτό, δὲ βλέπεις αὐτουνοὺς τοὺς συκοφάντες τί τιποτένιοι ποῦνε καὶ καθόλου δὲ θὰ χρειαζότανε πολὺ ποσὸ γι' αὐτούς; Καὶ σὺ ἔχεις στὴ διάθεσί σου τὰ δικά μου χρήματα, ποῦ εἶναι, καθὼς νομίζω, ἀρκετά· ἔπειτα κι' ἂν ἀκόμα, ἔχοντας τὴ ἔννοια μου, στοχάζεσαι πῶς δὲν πρέπει νὰ ξοδεύῃς τὰ δικά μου, νὰ ποῦ εἶν' ἄλλοι ξένοι φίλοι μας ἐδωπέρα, ἕτοιμοι νὰ ξοδέψουν· μάλιστα ἕνας κεφερε ἐπιταυτοῦ ἀρκετὸ ποσό, ὁ Σιμμίας ὁ Θηβαῖος· κι' ὁ Κέβητας εἶν' ἕτοιμος κι' ἄλλοι πάρα πολλοί. Γιὰ τοῦτο, αὐτὸ ποῦ σοῦ λέγω, νὰ μὴν ἀμελήσῃς νὰ σώσῃς τὸν ἑαυτό σου μὲ τὸ νἄχεις αὐτές τὶς ἔννοιες. Μήτε νὰ σὲ δυσκολέψῃ ἐκεῖνο ποῦλεγες στὸ Δικαστήριο, πῶς ἄμα βγῇς δὲ θὰ ξέρῃς τί νὰ κάνῃς τὸν ἑαυτό σου. Γιατὶ καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα μέρη, ὅπου κι' ἀπᾶς, θὰ σ' ἀγαπήσουν· κι' ἂν θὲς νὰ πᾶς στὴ Θεσσαλία, ἔχω 'γὼ 'κειπέρα πιασμένους φίλους, ποῦ μποροῦν νὰ σὲ περιποιηθοῦν πολὺ καὶ νὰ σοῦ δώσουν τὴν ἀσφάλεια ποῦ χρειάζεσαι γιὰ νὰ μὴ σὲ πειράξῃ κανένας στὴ χώρα.

V. Ἀκόμα, Σωκράτη, στοχάζουμαι πῶς οὔτε δίκαιο πρᾶμα εἶν' αὐτὸ ποῦ κάνεις, νὰ προδώσῃς τὸν ἑαυτό σου, ἐνῷ μπορεῖς νὰ γλυτώσῃς· ἐσὺ πᾶς ἀτός σου νὰ πέσῃς σὲ πράματα, ποῦ κι' οἱ ἐχθροί σου θὰ σ' ἔρριχναν πρόθυμα καὶ σ' ἔρριξαν θέλοντας νὰ σὲ καταστρέψουν. Ἐξὸν αὐτὸ καὶ τὰ παιδιά σου μοῦ φαίνεται πῶς προδίνεις, ποῦ, ἐνῷ μπορεῖς νὰ τὰ μεγαλώσῃς καὶ νὰν τἀναθρέψῃς, θὰν τἀφίσῃς καὶ θὰ φύγῃς, κι' ὅσο στέκει στὸ χέρι σου ὅπου τύχῃ, ἐκεῖ θὰ καταντήσουν· καὶ φυσικὰ τὰ περιμένει τέτοια τύχη, σὰν ποῦ ἀπολαύουν συνήθως στὶς ὀρφάνιες τὰ ὀρφανά. Γιατὶ ἢ δὲν πρέπει κανεὶς νὰ κάνῃ παιδιὰ ἢ νὰ τραβάει μαζί τους μεγαλώνοντάς τα· ὡς τὸ τέλος κι' ἀνατρέφοντας. καὶ σὺ μοῦ φαίνεται πῶς προτιμᾶς τὰ πειό εὔκολα· ἐνῷ πρέπει, ὅποια θὰ προτιμοῦσε ἕνας καλὸς καὶ γενναῖος ἄντρας, αὐτὰ νὰ προτιμᾶς, ἀφοῦ ἔχεις τὴν ἀξίωσι πῶς σ' ὅλη σου τὴ ζωὴ γιὰ τὴν ἀρετὴ φρόντιζες. Γιατὶ ἐγὼ τοὐλάχιστον καὶ γιὰ δικό σου

κῶν ἐν ἀδαμιαίᾳ περιβολῇ, μὲ εἴσοδον γενικὴν εἰς τὰς στήλας της, μίαν πεντάραν.

Γιατί ὅλα αὐτά; Γιατί! Μία κόρη ὅταν πεινᾷ γίνεται εὐκολώτατα ἑταίρα. Πουλιέται. Ἔ, ἔτσι τώρα καὶ ἡ ἐφημερὶς «Καιροί» πουλιέται. Καὶ καλοπουλιέται μάλιστα.

Ἔτσι πουλιέται καὶ ἡ «Ἀστραπή». Ἔτσι πουλιέται.... ὅποια θέλει. Θέλει; ὁ «Νουμᾶς» νὰ κυκλοφορήσῃ αὔριον εἰς εἴκοσι χιλιάδες φύλλα, ἀγαπητὲ φίλε μου Ταγκόπουλε; Ἀνάγγειλε: Τὴν Κυριακὴν ἀρχόμεθα δημοσιεύοντες τὸ ἔξοχον λυρικὸν ποίημα, ὁ «Ρόδινος κόσμος». Ταὐτοχρόνως δὲ καὶ τὸ ὑψίστου φιλολογικοῦ ἐνδιαφέροντος ἀνάγνωσμα, «Ἀπομνημονεύματα μιᾶς κυρίας ὑψηλῆς περιωπῆς». Καὶ τρίτον ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ φύλλου ἀρχόμεθα δημοσιεύοντες καὶ τὴν «Μαιευτικὴν» μετ' .... εἰκόνων!

Διάβολε. Ἂν μὲ τέτοια ἀναγνώσματα δὲν κερδίσῃς ὅσα χαρίζουν εἰς τὸν Μουρούζην δυὸ-τρεῖς ἐφημερίδες, αἱ ὁποῖαι τὸν ἔστειλαν εἰς τὴν Ἀλάσκαν, δέχομαι νὰ μὲ κάψουν, ὅπως μιὰ ἄλλη ἐφημερὶς ψήνει κατ' αὐτὰς καὶ τρώγει ναύτας Ἀμερικανούς. Νὰ ἔτρωγε τοὐλάχιστον Βουλγάρους! Καὶ ὅμως αὐτὴ ἡ ὀσφραινομένη τὴν κνίσσαν ψηνομένων ἀνθρώπων, ἂν ἔχομεν δύο καλὰς ἐφημερίδας, εἶνε ἡ μία

Ποιὸς φταίει λοιπόν; Δὲν σοῦ τὸ εἶπα; Κανεὶς δὲν φταίει. Δὲν φταίει ὁ κόσμος. Δὲν φταῖμε ἐμεῖς. Ὅλοι φταῖμε. Ἂν εἰς ἕνα διεθνὲς κοινωνιολογικὸν συνέδριον μᾶς ζητήσουν κάτι ὡς δεῖγμα τῆς ἀναπτύξεώς μας, τῆς κοινωνικῆς μας καταστάσεως, τί πρέπει νὰ στείλωμεν; Ὑποθέτω τὸ καλλίτερον νὰ στείλωμεν τὴν σειρὰν μιᾶς ἐφημερίδας δύο-τριῶν ἐτῶν.

Ἂν ὅμως στείλωμεν τὴν «Ἑστίαν» φέρ' εἰπεῖν; Θὰ τοὺς γελάσωμεν. Πρέπει νὰ τοὺς στείλωμεν τοὺς «Καιρούς», τὴν «Ἀστραπήν», τὴν.... τὴν .... τὴν ....

Αὐταὶ εἶναι τὰ κάτοπτρα τῆς ὑποστάσεώς μας, πολιτικῆς, κοινωνικῆς, θρησκευτικῆς, διανοητικῆς, ἠθικῆς.

Θέλεις καὶ συμπέρασμα; Ἂν θελῃς νὰ μείνῃς δημοσιογράφος, κύριε Ἄλφα, κύριε Βῆτα, κύριε Χῖ, συμμορφώσου μὲ τὸ γοῦστο τοῦ ὁμοίου σου Ρωμηοῦ. Ἄλλως ν' ἀλλάξῃς δουλίτσα. Γιατὶ τὸ νὰ θέλῃς νὰ φτειάσῃς τοὺς Ρωμηοὺς γράφων τί κερδίζουν οἱ γιατροὶ καὶ τί δὲν τρώγουν οἱ δικηγόροι πηγαίνεις, ὄχι κατὰ διαβόλου, ἀλλὰ κατὰ Πτωχοκομείου!.....

ΤΙΜ. ΣΤΑΘ.

Ο „ΝΟΥΜΑΣ"
ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ
Μ' ΟΚΤΩ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΠΩΛΙΕΤΑΙ: Στὰ κιόσκια τῶν πλατειῶν Συντάγματος, Ὁμονοίας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου (Ὀφθαλμιατρεῖον), Σταθμοῦ Ὑπογείου σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια).

Ὁ „ΝΟΥΜΑΣ" δέχεται ἀπὸ τὶς ἐπαρχίες καὶ τριμήνους συνδρομητές, μὲ δυὸ δραχμὲς προπληρωτέες τὴν τριμηνία.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΝΑ ΜΕΘΟΥΝΕ

κ' οἱ ὑπαξιωματικοὶ νὰ μεθοῦνε κ' οἱ καλόγεροι Κανένας δὲν ἠμπορεῖ νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ. Ἄνθρωποι εἶναι κι' αὐτοί, καὶ σὰν ἄνθρωποι ἔχουν τὶς ἀδυναμίες τους, θᾶναι ἀνόητος δὲ ἐκεῖνος ποῦ θάρθῃ νὰ μᾶς πῇ πῶς ἡ στρατιωτικὴ στολὴ ἢ τὸ ράσο εἶναι ἱκανὰ νὰ σκεπάσουν τὸ κτῆνος ποῦ ὑπάρχει εἴτε ἀπὸ προγονικὰ ἁμαρτήματα εἴτε κι' ἀπὸ τὴν ἀτομικὴ ἀνατροφὴ στὴν ψυχὴ μερικῶν ἀνθρώπων.

Νὰ μεθοῦνε λοιπὸν κι' οἱ πρῶτοι κι' οἱ δεύτεροι. Μὰ νὰ μεθοῦνε χωρὶς τὰ ξίφη τους οἱ πρῶτοι καὶ χωρὶς τὰ ράσα τους οἱ δεύτεροι.

Μεθυσμένοι ἤτανε κι' οἱ ὑπαξιωματικοὶ ποῦ ἐχτύπησαν τὸν ἀνώτερόν τους στὴν ὁδὸν Πειραιῶς, μεθυσμένος ἤτανε κι' ὁ ρασοφόρος ποῦ ἐγύριζε τρικλίζοντας μέρα μεσημέρι, ὅπως ἔγραψαν οἱ ἐφημερίδες, στὴν ὁδὸν Αἰόλου, περίγελως τῶν παιδιῶν καὶ ντρόπιασμα τῆς θρησκείας.

Νὰ δῆτε τώρα! Ἂν οἱ ὑπαξιωματικοὶ δὲν εἶχαν κρεμασμένα τὰ σπαθιὰ στὶς μέσες τους, δὲν θἀγρίευαν ὅταν τοὺς ἔκανε τὴν παρατήρησι ὁ ἀνώτερός τους καὶ δὲν θὰ τὸν ἔστρωναν στὸ κυνῆγι κι' αὐτὸν καὶ τὴν γυναῖκά του Ἂν πάλι ὁ παπᾶς ἢ ὁ διάκος ἢ ὁ καλόγερος, καλὰ καλὰ δὲν θυμᾶμαι τὶ ἤτανε, ἄφηνε τὸ ράσο στὴν κάμαρί του πρὶν μπῇ σνὴν ταβέρνα καὶ μπεκρολογήσῃ, κανένας δὲ θὰ παραξενευότανε ἂν τὸν ἔβλεπε καὶ στὸ βοῦρκο ἀκόμα νὰ κυλιέται.

Ἀφῆστε ὅμως τοὺς ρασοφόρους κατὰ μέρος. Αὐτοὶ κι' ἂν μεθύσουν, κανενὸς κακὸ δὲν κάνουν. Μὰ οἱ κκ. σπαθοφόροι; Ἀ, γι' αὐτοὺς ἀλλάζει τὸ πρᾶγμα Τὸ μεθύσι τους ξεσπάει ὄχι μόνο στὴ ῥάχι τῆς πειθαρχίας, ἀλλὰ καὶ στὴ ῥάχι μας πολλὲς φορές. Βλέπετε, εἶναι αὐτὰ τ' ἀναθεματισμένα σπαθιὰ ποῦ ἄμα τύχῃ νἆναι καὶ μεθυσμένα, βλαστήμια τα! Δὲν ξέρουν τὶ κάνουν.

Γι' αὐτὸ ἡ Πολιτεία ὀφείλει νὰ ἀφοπλίσῃ τοὺς στρατιωτικούς. Τὰ σπαθιὰ στὴν ὑπερησία. Ἔξω ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία, λεπτοκαλαμένιο μπαστουνάκι στὸ χέρι, ἀπὸ τὸ νεοσύλλεκτο ἴσα μὲ τὸ στρατηγό.

Δὲν θέλει, τῆς ἔρχεται ἄσχημα νὰ παλλάξῃ τὰ πεζοδρόμια καὶ τὶς ῥάχες μας ἀπὸ τὰ σπαθιά; Τότε ἂς ἐπιβάλῃ τὴν ὑποχρεωτικὴ σπαθοφορία σὲ ὅλους μας. Ἔτσι καὶ τὸ Κράτος μας θὰ προσλάβῃ μιὰν ὄψιν ἱπποτικωτάτην, καθαρῶς Μεσαιωνικήν, καὶ τὰ σπαθιὰ τῶν στρατιωτικῶν μας θ' ἀξιοθετερωθοῦν ἀπὸ τὸν πανσπαθισμὸν αὐτόν.

ΕΝΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΑΤΟ

ζήτημα ἀνακινήθηκε καὶ πάλι στὶς στῆλες τῶν Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων αὐτὲς τὶς μέρες: Πρέπει νὰ δέρνουν ἢ πρέπει νὰ μὴ δέρνουν οἱ ἀστυνόμοι καὶ οἱ ἀστυφύλακες;

Ἀπὸ μιὰ ἀστυνομικὴ σφαλιάρα ἔμεινε ἄλαλος ἕνας νέος ἕνα ὁλόκληρο μῆνα. Ὅσο δυνατὴ κι' ἂν ἦταν ἡ σφαλιάρα κι' ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Μίλωνα τοῦ Κροτωνιάτη ἀκόμα, δὲν θἄχανε τὴ λαλιά του, ἂν δὲν ἦταν ὑστερικός. Ἔτσι εἶπεν ἡ Ἐπιστήμη κι' ἀποδείχτηκαν σωστὰ τὰ λόγια της, ἀφοῦ ὁ νέος ἐγιατρεύθηκε μόλις τοῦγεινε κάποια ἀντινευρασθενικὴ θεραπεία.

καὶ γιὰ δικό μας, τῶν φίλων σου, λογαριασμὸ ντρέπουμαι, μήπως φανῇ πῶς ὅλη αὐτὴ ἡ δική σου ὑπόθεση πῆρε τέλος ἀπὸ κάποια δική μας ἀναν δρία: καὶ ἡ ἀγωγὴ ποῦ ἔγινε, ἐνῶ μποροῦσε νὰ μὴ γίνῃ, καὶ ἡ διαδικασία, ὅπως ἔγινε, κι' αὐτὸ τώρα τὸ τελευταῖο, τὸ τρανότερο ὅλης τῆς κωμωδίας· νὰ φαινόμαστε δηλ. πῶς ἀπὸ κάποια μας λιγοψυχιὰ καὶ ἀνανδεία βγάλαμε τὴν οὐρά μας ὄξω καὶ δὲ σὲ γλυτώσαμε οὔτε σὺ τὸν ἑαυτό σου, ἐνῶ ἦταν τρόπος καὶ μποροῦσε νὰ γίνῃ, καὶ λιγάκι μόνο ἂν ἤθελες νὰ ὠφεληθῇς ἀπὸ μᾶς. Αὐτὰ λοιπόν, Σωκράτη, κύττα μήπως, ἐξὸν τὴν καταπτροφή, μᾶς φέρνουν καὶ ντροπὴ κάὶ σὲ σένα καὶ σὲ μᾶς. Γι' αὐτὸ σκέψου, ποῦ σοῦ λέω. Κι' οὔτε νὰ σκέφτεσαι πειὰ εἶναι ὥρα, παρὰ νἄχῃς σκεφτῆ. Δὲ χρειάζεται πολλὴ συλλογὴ ἐδῶ· γιατὶ ὡς τὴν αὔριανὴ νύχτα ὁλ' αὐτὰ πρέπει νὰ πάρουν τέλος. Ἂν περιμένουμε λίγο ἀκόμα, δὲ θὰ μπορεῖ πειὰ καὶ δὲ θἄνε τρόπος. Γι' αὐτὸ μὲ κάθε τρόπο, Σωκράτη, ἔλ' ἄκου με ποῦ σοῦ μιλῶ καὶ μὴν κάνῃς ἀλλοιῶς γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

VI. Σ. Φίλε μου Κρίτωνα, τί νὰ σοῦ πῶ; Ἡ προθυμία σου πολὺ θἄξιζε, ἂν εἶχε καὶ κάποια ὀρθότητα· εἰδεμὴ ὅσο μεγαλήτερη εἶναι τόσο πειὸ δυσκολοκονόμητη. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἐξετάσουμε, ἂν πρέπῃ νὰ τα κάνω αὐτὰ ποῦ λὲς ἢ ὄχι. Γιατὶ ἐγὼ ὄχι μονάχα τώρα, παρὰ ἤμουν πάντα τέτοιος, νὰ μὴν ἀκούω τίποτ' ἄλλο ὄξω ἀπὸ τὴν ἰδέα ποῦ μοῦ φανῇ ἡ πειὸ σωστή. ἐκεῖ ποῦ συλλογιέμαι. Κ' ἐκεῖνα ποὔλεγα στὰ περασμένα, δὲ μπορῶ τώρα, πῶς μοῦρθ' αὐτὸ τὸ ξαφνικό, νὰν τὰ πετάξω στὴν πάντα, παρὰ καὶ τώρα ὅμοια ἀπάνου κάτου μοῦ φαίνουνται καὶ τὰ ἴδια σὰν καὶ πρὶν παραδέχουμαι καὶ τιμῶ. Ἀπ' αὐτὰ καλλίτερα ἂν δὲν ἔχουμε νὰ λέμε σ' αὐτὴ τὴν περίστασιν, νὰ ξέρῃς καλὰ πῶς δὲ θὰ πάω μὲ τὴ γνώμη σου, κι' ἂν μὲ πειότερες ἀκόμη μπαμποῦλες ἡ δύναμη τῶν πολλῶν σὰν παιδιὰ μᾶς φοβερίζῃ, ῥίχνοντας κατάμουτρά μας φυλακὲς καὶ θάνατους καὶ κατάσχεσες. Πῶς λὲς μποροῦμε καλλίτερ' αὐτὰ νὰν τὰ ἐξετάσουμε; Θαρρῶ, ἂν πρῶτα πρῶτα πάρουμε νὰ δοῦμε αὐτὸ τὸ λόγο ποῦ λὲς ἐσὺ γιὰ τὶς γνώμες τῶν πολλῶν, νὰ δοῦμε, κάθε φορὰ ἂν τὸ λέγαμε σωστὰ ἢ ὄχι, πῶς σ' ἄλλες γνῶμες πρέπει νὰ δίνῃ κανεὶς προσοχὴ καὶ σἄλλες ὄχι. Ἢ μόνο πρὶν νὰ γίνῃ ἀνάγκη νὰ πεθάνω, τὸ βρίσκαμε σωστό, μὰ τώρα πειὰ μιὰ χαρὰ φανερώθηκε, πῶς ἔτσι γιὰ νὰ γίνεται λόγος τὸ λέγαμε, ἐνῶ στἀλήθεια ἦταν παιχνίδι καὶ φλυαρία; Μάλιστα ἐπιθυμῶ, Κρίτωνα, νὰ ἐξετάσω μαζὶ μ' ἐσένα, ἂν ὁ λόγος αὐτὸς θὰ μοῦ φανῇ κάπως ἀλλοιώτικος τώρα στὴ θέση ποῦμαι, ἢ ὁ ἴδιος, κι' ἂν θὰ τὸν ἀφίσουμε νὰ πάῃ στὸ καλὸ ἢ θἀκούσουμε τί μᾶς λέει. Καὶ νομίζω ἔτσι δὰ διατυπόνουνταν ὁ λόγος αὐτὸς ἀπὸ κείνους ποὔχαν τὴν ἰδέα πῶς κάτι λέγουν, καθὼς κἐγὼ τώρα ἔλεγα: πῶς ἀπὸ τὶς γνῶμες ποὔχουν οἱ ἄνθρωποι, πρέπει γι' ἄλλες νὰ νοιαζούμαστε, καὶ γι' ἄλλες ὄχι. Τοῦτο, Κρίτωνα, στὸ θεό σοῦ, σοῦ φαίνεται πῶς δὲν τὸ λένε σωστά; Γιατὶ ἐσύ, ὅσο μπορεῖ νὰ ξέρῃ ἄνθρωπος, εἶσαι ὄξω ἀπ' τὸ φόβο νὰ πεθάνῃς αὔριο καὶ δὲν μπορεῖ νὰ σὲ ξεγελάσῃ συφοριὰ ποῦ εἶναι μπρός σου. Σκέφτου το λοιπόν: σοῦ φαίνεται ὄχι πολὺ σωστὰ νὰ λένε, πῶς πρέπει νὰ τιμάῃ κανεὶς ὄχι ὅλες τὶς γνῶμες τῶν ἀνθρώπων, παρὰ ἄλλες νὰ τιμάῃ, κι' ἄλλες ὄχι; Κι' οὔτε ὁλωνῶν, παρὰ μερικῶν μόνο, καὶ μερικῶν ὄχι; Τί λές; Αὐτὰ δὲν τὰ λένε καλά;

Κ. Καλά.

Σ. Λοιπὸν νὰ τιμᾶμε πρέπει τὶς καλες, μὰ ὄχι καὶ τὶς στραβές;

Κ. Ναί.

Σ. Καὶ καλὲς δὲν εἶναι οἱ γνῶμες τῶν γνωστικῶν, καθὼς στραβὲς τῶν ἄμυαλων;

Κ. Πῶς δὲν εἶναι;

(ἀκολουθεῖ)

Πρέπει λοιπὸν νὰ δέρνουν ἢ πρέπει νὰ μὴ δέρνουν κτλ ;

Ἂν δέρνουν οἱ ἀστυνομικοὶ τοὺς γεροὺς ἀνθρώπους, εἶπαν μερικοὶ δὲν πειράζει καὶ τόσο. Γιὰ νὰ μὴ δέρνουν ὅμως καὶ τοὺς ὑστερικοὺς, καλὰ θὰ ἦταν νὰ διοριζότανε σὲ κάθε ἀστυνομία κι' ἀπὸ ἕνας νευρολόγος ποὺ νὰ ἐξετάζῃ ἐκείνους ποὺ συλλαμβάνουνται καὶ νἀποφαίνεται ἂν εἶναι κατάλληλοι ἢ ὄχι γιὰ ξύλο.

Νὰ σᾶς ποῦμε, ἡ γνώμη αὐτὴ μᾶς φαίνεται σωστή. Πρέπει νὰ διορισθῇ ὁ νευρολόγος αὐτός, ὄχι μονάχα γιὰ νὰ ἐξετάζῃ τους συλλαμβανομένους ἀλλὰ γιὰ νὰ ὑποβάλλῃ στὴν ἀπαιτουμένην θεραπειαν καὶ τοὺς κκ. Ἀστυνόμους ὅταν εἶναι μὲ τὰ νεῦρά τους.

Μόνον τότε θὰ ἦταν περιττὸς ὁ γιατρός, ἂν ἠμποροῦσαν νὰ βρεθοῦν καὶ νὰ διορισθοῦν ἀστυνόμοι τόσοι κουλοί, ὅσες εἶναι κ' οἱ ἀστυνομίες τοῦ Κράτους.

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ

εἶχαν μιὰ παροιμία : Μὴ κίνει τὸν ἀνάγυρον ! ποὺ τὴν ἔλεγαν γιὰ κάθε πρᾶγμα βρώμικο τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ μείνῃ στὴ θέση του, νὰ μὴν ἀνασκαλεύεται, νὰ μὴν γίνεται κουβέντα γι' αὐτό. Κάτι παρόμοιο ἔχουμε καὶ μεῖς σήμερα : Ὅσο τἀνακατώνεις κτλ.

Γιατὶ λοιπὸν ζητοῦνε οἱ ἁρμόδιοι νὰ μετακινήσουν τὴν Μονὴν Πετράκη ἀπὸ τὴ θέσι της ; Γιὰ νὰ βγάλουν πάλι τὴν ὑπόθεσι τῶν οἰκοπεδοφάγων στὴ μέση καὶ γιὰ νὰ μᾶς πείσουν πῶς ἡ μετακίνησι γίνεται μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ δημιουργηθοῦν περισσότερα Μοναστηριακὰ οἰκόπεδα ἀδέσποτα πρὸς καταβρόχθησι ; Ἂς μείνῃ ἡ Μονὴ Πετράκη καθὼ καὶ κάθε ἄλλη μονή, στὴ θέσι τους. Γιατὶ ἀφοῦ δὲν κάνει νὰ καταργηθοῦν, δὲν κάνει καὶ νὰ με κινοῦνται. γιὰ νὰ μὴ κινεῖται κι' ὁ ἀνάγυρος.

ΑΡΧΙΣΑΝ

καὶ καταγγέλλουν κι' ὅλας οἱ μουφλούζηδες διοργανωταὶ τοῦ Τσιφοὺτ-πανηγυριοῦ τοῦ Ζαππείου. Καὶ κάνουν πολὺ καλά ! Μπράβο τους !

Γιατὶ νὰ τοὺς βρίσῃ ἡ «Ἀκρόπολις» ; Γιατὶ νὰ πῇ προχθὲς ἀκόμα πῶς ἡ Διεθνὴς Ἔκθεσι, ἦτο μιὰ διεθνὴς τσαρλατανιὰ καὶ τίποτε παραπάνω ;

Εἶχε κανένα δικαίωμα νὰ μιλήσῃ καὶ νὰ βρίσῃ ἔτσι ;

Ὄχι, βεβαίως ! Ὅπως δὲν ἔχει δικαίωμα καὶ καμμιὰ ἄλλη ἐφημερίδα νὰ βρίσῃ σήμερα τὴν Ἔκθεσι.

Κ' ἐκάναν πολὺ καλὰ ποὺ τὴν κατάγγειλλαν κ' εἶχαν δίκιο ποὺ ἀποκάλεσαν συκοφάντη ἐκεῖνον ποὺ ἐτόλμησε νὰ βρίσῃ τὸ μπαγιατοπάζαρό τους.

Μῆνας ἀκόμη δὲν ἐπέρασε ποὺ κι' ἡ «Ἀκρόπολις» κ' οἱ ἄλλες ἐφημερίδες ἐσκοτονόντουσαν ποιὰ νὰ πρωτοπεριγράψῃ τὰ θάματά της καὶ ποιὰ νὰ κάψῃ περσότερο λιβάνι στὴ μύτη τῶν διοργανωτῶν της.

Μπᾶ ! Γιὰ τὴν Ἔκθεσι τὰ λένε αὐτὰ σήμερα ; Καὶ δὲν ἔχουν δίκιο οἱ συμμορῖτες τοῦ Ζαππείου νἀποκαλοῦν τοὺς Ἀθηναίους δημοσιογράφους συκοφάντες, ὅταν φυλλομετρῶντας τις ἐφημερίδές τους μποροῦν νὰ φορτώσουν δέκα ἀραμπάδες μ'ἐπαίνους καὶ νὰ πᾶνε νὰ τοὺς ἀδειάσουν μπροστὰ στὰ γραφεῖά τους ;

Ὁ κ. Κορδέλλας σ' ὅλ' αὐτὰ δὲν θἄχῃ καμμιὰ ἀντίρρησι. Οὔτε ὁ κ. Λιακόπουλος, ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως, ὁ ὁποῖος τοσο καλλιτεχνικὰ ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν του, ἀφοῦ καὶ τὰ ἄσεμνα κομμάτια τῶν μιξοπαρθένων τοῦ Καζίνου ἐφρόντισε νὰ περιορίσῃ

ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ

νὰ γελᾶτε καθόλου, κύριοι δημοσιογράφοι, μὲ τὴν σοβαρώτατη συνέντευξι πού πῆρε ὁ κ. Κανελλίδης τῶν «Καιρῶν» μὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ἀπὸ τὴν περίφημη κι' ἀλησμόνητη αὐτὴ συνέντευξι ἐμάθαμε μονάχα ὅσα εἶπε ὁ κ. Κανελλίδης, ἀφοῦ ἡ ἀπάντησι τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἦταν ἀτέλειωτη σειρὰ ἀποσιωπητικῶν. Μὰ καὶ τί ἀγαπούσατε ; Νὰ δημοσιεύσουν οἱ «Καιροὶ» τοὺς Ὑπουργικοὺς λόγους καὶ τὰ Ὑπουργικὰ σχέδια ;

Αὐτὸ θὰ ἦταν ἐσχάτη προδοσία. Καὶ πρέπει νὰ μένουμ' εὐχαριστημένοι ποῦ ἂν δὲν ἐμάθαμε τί σκέπτεται ὁ κ. Ὑπουργὸς περὶ τοῦ στρατοῦ, ἐμάθαμε τὶ σκέπτεται ὁ κ. διευθυντὴς τῶν «Καιρῶν» περὶ στρατοῦ καὶ περὶ Μακεδονίας.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὑπομιμνήσκει τοῖς ἐξ ἁπλῶν καὶ χρεωλυτικῶν δανείων ὀφειλέταις αὐτῆς παρὰ τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τοῖς Ὑποκαταστήμασιν αὐτῆς, ὅτι ἡ 1η Ὀκτωβρίου εἶνε ἡ διὰ τῶν οἰκείων συμβολαίων ὡρισμένη ἡμέρα πρὸς πληρωμὴν τῶν τόκων καὶ τῶν χρεωλυτικῶν δόσεων τῶν εἰρημένων δανείων. Ἡ ἐμπρόθεσμος πληρωμὴ ἀπαλλάσσει τοὺς ὀφειλέτας τῶν συνεπειῶν τῆς ὑπερημερίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1904.

(Ἐκ τοῦ δικαστ. τμήματος τῆς Ἐθν. Τραπέζης)

ΔΥΣΙΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Δεν εἶχε ἀκόμα καλὰ νυχτώσει,
κῆλιου βασίλεμμα, πρὸ τοῦ νἀρχίσῃ
ποῦ σὲ μιὰν ὠμορφη πράσινη στρώση
ἕνας γερούλης εἶχε καθήσει.

—

Ὁ γέρος ἤτανε βοσκός· κἐκλειοῦσε
κρυφὴν ἀγάπη σ'αὐτὰ τὰ μέρη,
γιατὶ στὰ νειάτα του σὰν περπιτοῦσε
καλά, ἐκεῖ εἶχε μόνο καρτέρι.

—

Καὶ τραγουδοῦσε αὐτὴ τὴν ὥρα,
μὲ τὴ φλογέρα του ἐκεῖ πεσμένος,
φτωχὸς, μὰ ἐλεύθερος σ'αὐτὴ τὴ χώρα
ἤταν χαρούμενος κ' εὐτυχισμένος.

—

Καὶ τώρα κλούβιος στὰ γηρατειά του
παππούς, μένθύμησες τὴς πρῶτες ζοῦσε
καὶ κουρασμένος τραῦᾶ τἀρνιά του,
τὸν ἥλιο βλέποντας, τὴ γῆ ξεχνοῦσε.

—

Ἡμέρα 'πέρασε κι' ἄλλη σκεπάζει,
τὰ οὐράνια κύτταζε αὐτός.... τὸ κῦμα !...
κῦμα ποῦ ἀδιάκοπα τρέχει... καὶ 'μοιάζει
μέλπίδα δίκαιου μπροστὰ στὸ μνῆμα...

—

Ὦ στιγμὴ ἔνδοξη !... σιγὴ ἀφίνει
τἀγέρι, ἡ θάλασσα, κι ὅλη ἡ οἰκουμένη,
τὸν ἥλιο ὁ γέροντας, βλέπει ποῦ σβύνει
κι' ὁ ἥλιος τὸ γέροντα, ὁποῦ πεθαίνει.

Ἰούνιος — 1903.

(Κατὰ τὸν Victor Hugo.) ΚΛΕΩΝ ΔΙΤΑΚΗΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

ΟΙ „ΚΟΥΡΔΟΙ"

Τὸ βράδυ τῆς Παρασκευῆς καὶ τοῦ Σαββάτου ἡ «Νέα Σκηνὴ» σὲ ἔκτακτη φιλολογικὴ ἀπόλαυση εἶχε συγκεντρώσει τὸν κόσμο τοῦ Θεάτρου. Ἔπαιξε γιὰ πρώτη φορὰ ἕνα ἀπὸ τὰ πέντε δράματα τοῦ ἀλησμόνητου καὶ λιγόζωου Γιάννη Καμπύση, «τοὺς Κούρδους».

Τὸ τρίπρακτο αὐτὸ δρᾶμα ἀπ' τὰ πρῶτα του, δὲν μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς πῶς εἶναι τὸ καλλίτερό του, μὰ ἔχει μερικὲς στιγμὲς ἀσύλληπτου ὕψους καὶ ἀνέκφραστης καλλιτεχνικῆς συγκινήσεως. Μιὰ ἀπ' αὐτὲς εἶναι καὶ ἡ στιγμὴ ποῦ ὁ φτωχὸς Πέτρος βλέπει ὅλα του τὰ ὀνείρατα γκρεμιζόμενα στὸ χάος, χωρὶς ἐλπίδα πραγματοποιήσεως τοῦ ὀνείρου ἐκείνου χάριν τοῦ ὁποίου ἀγάπησε τὴ ζωή, ἄφησε τὴ μελέτη του καὶ ἀποφάσισε νὰ πιῇ στὸ ποτῆρι τῆς ζωῆς. Καὶ μεῖς ποῦ βλέπουμε τὴ ζωὴ καὶ τὴν τύχη τοῦ ἥρωα τοῦ δράματος νὰ μοιάζῃ τόσο πολὺ μὲ τὴν τύχη τοῦ ποιητοῦ, αἰσθανόμεθα διπλῆ συγκίνηση, διπλὸ πόνο. Τὸν πόνο γιὰ τὸ κλείσιμο καὶ τὸ θάνατο μιᾶς μεγαλοφυΐας, μιᾶς εὐγενικιᾶς καρδιᾶς, τοῦ Πέτρου, ἀπ' τὴ φτώχεια, καὶ τὸ γκρέμισμα τοῦ ὡραίου παλατιοῦ τῆς εὐτυχίας του ἀπ' τοὺς ἐξευγενισμένους Κούρδους,—καὶ γιὰ τὴν τσιγκουνιὰ τῆς μοίρας ποὺ χαρίζει τόση ζωὴ μ' ἁπλωτὸ χέρι σὲ τόσα ἄχρηστα ὑποκείμενα καὶ λυπήθηκε λίγη ἀκόμα στὸν δύσμοιρο Γιάννη Καμπύση.

—<>—

Ἡ ἀγάπη τῆς ζωῆς καὶ ἡ τύμφωνα μὲ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς τέχνης ἔκφρασις αὐτῆς, εἶναι ἡ ριζικὴ προσπάθεια τοῦ συγγραφέα καὶ σὲ τοῦτο κάθώς καὶ στἄλλα δράματά του. Τρία δὲ περιστατικὰ ἑνόνει, ὅπως τὸ ἕνα συμπληρώσει τὸ ἄλλο, καὶ ἔτσι παρουσιάζεται ἡ ζωὴ μέσα σἕνα μεγαλόπρεπο πλαίσιο πάλης, ἀνταγωνισμοῦ, φόνων καὶ ἀτιμιῶν. Πέρνει πρῶτα ἀπ' ὅλα τὸ γνωστο περιστατικὸ τῶν ἁρμενικῶν σφαγῶν καὶ φρικαλεοτήτων τῶν Κούρδων Ἔπειτα τὴν ἱστορία ἑνὸς ζευγαριοῦ τοῦ Ἀντζάνιαν καὶ τῆς Σόνιας, ποὺ κάθουνται στὸ πάνου πάτωμα τοῦ σπητιοῦ τοῦ Πέτρου, καὶ οἱ ὁποῖοι δὲ φαίνουνται καθόλου στὴ σκηνή. Γιατὶ λαβαίνουν μέρος σ' αὐτὴν ἡ οἰκογένεια τοῦ Πέτρου, ἀποτελούμενη ἀπ' τὴν μάνα του καὶ τὴν ἀδερφή του Σμαράγδα, ὁ Βάσος. ἕνα πλουσιόπαιδο ἀξάδερφος τοῦ Πέτρου, καὶ μιὰ φιλενάδα τῆς Σμαράγδας, ἡ Ἀννέτα, ἕνα φτωχοκόριτσο. Ὁ χαρακτῆρας τῆς μάνας δὲν ἔχει τίποτα τὸ παράξενο, ὅσο δυσκολία παρουσιάζουνε οἱ δυὸ χαραχτῆρες τῶν κοριτσιῶν. Πρέπει νὰ προσέξῃ πολὺ κανεὶς γιὰ νὰ ἐννοήσῃ μερικὲς σκηνές, καθὼς τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ Σμαράγδα χαιρετάει τὸν νέο ἀπ' τὸ παράθυρο, καὶ ἡ Ἀννέτα ὑποκρίνεται στὴ Σμαράγδα, καὶ ὕστερα ποὺ βρίζει τὸν Βάσο, καὶ ὅπως τὰ περιστατικὰ ποὺ εἴπαμε χρησιμεύουν γιὰ νὰ συμπληρώσουν τὴν ἔκφραση τῆς ζωῆς, ἔτσι καὶ οἱ δυὸ αὐτοὶ χαραχτῆρες. χρειάζουνται γιὰ νὰ ἐξηγήσῃ ὁ ἕνας τὸ ἄλλο μὲ τὴν ἀντίθεσή τους.

—<>—

Στὴν πρώτη πράξη ὁ θεατὴς βλέπει τὸν Πέτρο νὰ παλέβῃ γιὰ τὰ ὑψηλὰ ζητήματα τῆς ἀνθρωπότητος, γιὰ τὴν ἐλευθερια καὶ τὴν εὐδαιμονία. Ἀλλὰ εἶναι φτωχός, καὶ ὁ φτωχὸς πρέπει νὰ δουλεύῃ γιὰ νὰ ζήσῃ,—δυστυχῶς γιαὐτον, δὲν ἔχει τὸ βιός τοῦ ἐξαδέρφου του, ποὺ ὅλη μέρα γυρίζει μὲ τὴν ἄμαξα. Ἀφοσιωμένος δὲ στὶς θεωρίες τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας λησμονᾶει τὸ μέλλον

του καὶ παραμελεῖ τὴν οἰκογένειά του, ἡ ὁποία διαμαρτύρεται κ' ἔτσι κάθε μέραν ἔχουν γκρίνιες καὶ τσακώματα καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ παραφορᾶς πέφτει χάμου ἀναίσθητος. Ἡ μάνα του τότε μετανοεῖ καὶ ἀποφασίζει κατὰ τὴν συμβουλὴν τῶν γειτόνων ἀρμένιδων καὶ δὲν τοῦ ξαναμιλάει γιὰ δουλειὰ καὶ γιὰ κέλλον καὶ ἔτσι τὸν ἀφήνουν ἥσυχο στὸ δρόμο του.

Ἀλλ' ὁ Πέτρος δὲν εἶνε κακὸς ἄνθρωπος, εἶνε μόνον ἀτυχής, μοιάζει σὰν τὴ πεταλοῦδα ποῦ θαμπώνεται ἀπὸ τὸ πολὺ φῶς, καὶ ἔτσι θαμπωμένος ἀπὸ τὴ θεωρία εἶνε ἀνεπιτήδειος γιὰ δουλειά. Κινεῖ λοιπὸν τὴ λύπη στὴν Ἀνέτα, ἡ ὁποῖα λέει γλυκὰ λογάκια γι αὐτὸν στὴν ἀδερφή του καὶ κατὰ σύμπτωση τὰ ἀκούει βγαίνοντας ἀπ' τὴν κάμαρά του κι' αὐτός. Ἀγαπάει χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ τὴν Ἀνέτα, μεταβάλλεται δὲ σὲ πρακτικὸν ἄνθρωπο, ζητάει νὰ ἐργασθῇ καὶ νὰ νυμφευθῇ τὴν Ἀνέτα. Ἡ μάνα του ποῦ εἶχε σχηματίσει καλὴν ἰδέα γιὰ τὸ κορίτσι, καὶ ἡ ἀδερφή του, μιὰ ἀνοιχτόκαρδη καὶ γεμάτη ζωὴ κορέλα, ἀκούγουν μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση τὴ γνώμη του καὶ χαίρουνται. Ἀλλὰ ἔρχονται οἱ Κοῦρδοι, ὄχι οἱ Κοῦρδοι τῆς Ἀρμενίας μὲ τὰ γιαταγάνια καὶ τὶς μπαγιονέτες, ἀλλ' οἱ ξευγενισμένοι Κοῦρδοι μὲ τὸ ἄνθος στὴν μπουτουνιέρα, οἱ λωποδύτες τῆς τιμῆς ἐκεῖνοι ποῦ δὲν κόβουν κεφάλια, ἀλλὰ φτερά, τὰ φτερὰ τῆς εὐτυχίας καὶ τῶν ὀνείρων. Ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι καὶ ὁ ἐξάδερφός του Βάσος ποῦ καταχράστηκε τὴν ἀδυναμία τῆς Ἀνέτας καὶ κρυμμένος μιὰ βραδυά, ἀπὸ κάτου ἀπὸ τὸ κρεβάτι της, τῆς ἔκλεψε τὴ τιμή της.

Ὅταν δὲ ὁ Πέτρος βγαίνει τὰ χαράματα γιὰ νὰ συνοδέψῃ τοὺς Ἀρμένιδες φίλους του ποῦ φεύγαν, στὸν Πειραιᾶ, βλέπει νὰ βγαίνῃ ἐκείνη τὴν ὥρα καὶ ὁ ἐξάδελφός του ἀπὸ τὸ ἀπέναντι σπῆτι τῆς Ἀνέτας· τὸν κυνηγάει καὶ τὸν προφτάνει μὲς τὸ σπῆτί του, ποῦ τρύπωσε ἐκεῖνος γιὰ νὰ κρυφτῇ. Τὸν ἁρπάζει νὰ τὸν πνίξῃ, ἀλλ' ἐκεῖνος ὑπερασπίζεται μ' ἕνα πιστόλι. Ἐκείνη τὴν στιγμὴν ἔρχεται καὶ ἡ Ἀνέτα, κλαίοντας καὶ ζητῶντας συγχώρεση γιὰ τὸ κακὸ ποῦ ἔπαθε χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ.

Ὅταν μένει μόνη ἡ οἰκογένεια τοῦ Πέτρου σκέπτεται τί θὰ γείνῃ καὶ ἀποφασίζουν ὁ Πέτρος νὰ ἀκολουθήσῃ τὴ γνώμη ποῦ θὰ τὸν συβουλέψουν οἱ Ἀρμενιδες. Αὐτοί, τῶν ὁποίων τὶς ἰδέες καὶ τύχες διηγιέται στὴ μάνα του καὶ στὴν ἀδερφή του, μὲ τὴν πάλη γιὰ τὴν ἐλευθερὶα καὶ εὐδαιμονία τῶν ἀτόμων, ἐπὶ τέλους κινοῦν τὴν συμπάθεια τῆς οἰκογενείας τοῦ Πέτρου. Βγαίνει λοιπὸν αὐτός νὰ ξεπροβάλῃ τοὺς Ἀρμένιδες καὶ ὁ θεατὴς ὁ ὁποῖος γνωρίζει ἐκ τῶν προτέρων τί γνώμη θὰ δώσουν, καταλαβαίνει ὅτι θὰ γυρίσῃ ὁ Πέτρος φέρνοντας στὸ μπράτσο του καὶ τὸ φτωχοκόριτσο ἐκεῖνο ποῦ ἀγάπησε καὶ ἀγαπάει ἀκόμα, τὴν τιμὴ καὶ τὴν ὕπαρξη τοῦ ὁποίου ἐπῆρε ὁ Τζέντλεμαν ἐκεῖνος Κοῦρδος τῶν αἰθουσῶν Σὶρ Βάσσος.

Ἡ ἐκτέλεση ἔγινε μὲ πολλὴ ἐπιτυχία καὶ ὁ κόσμος καταχειροκρότησε καὶ τὸ ἔργο καὶ τοὺς ἠθοποιούς.

ΒΑΛΛΕΝ-ΣΤΑΓΝ

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΑΝΘΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΑΡΙΣΤΟΦΙΛΟΥ ΤΣΟΥΓΣΟΥ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 21 ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΘΕΑΤΡΟΥ ΓΣΟΧΑ

Τὰ ὡραιότερα ἄνθη.—Οἱ πλουσιώτεροι στέφανοι.—Αἱ καλλιτεχνικώτεραι ἀνθοδέσμαι.

ΝΕΚΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Καστιδακιστής. Γιατί, κύριε, νὰ λέμε «νύχια, πόδια» καὶ νὰ μὴ λέμε «ὄνυχες, πόδες;» αἴ, γιατί;

Μαλλιαρός. Ρωτᾶς γιατί; Νά, γιατί! Γιατὶ οἱ ὄνυχες θυμίζουν τοὺς ὄνυχας τοῦ Μιστριώτη, κι' οἱ πόδες τοὺς πόδας τοῦ Χατζιδάκεως.

***

Μιστριώτης. Ἐσύ, Χατζίδακι. βλέπω καὶ μιλᾷς γιὰ τὴ γλώσσα τῶν σαλονιῶν. Δὲ μοῦ λὲς τί θὰ πεῖ σαλόνι; Γιατὶ ἐγὼ σαλόνι μαλόνι ἄκουγα, ἀμὰ τί πρᾶμα ἦτανε ἐν ἤξερα.

Χατζίδακις (βήχοντας). Σαλόνι θὰ πῇ μέρος ὅπου μπαίνουν ὅσοι ἔχουν τρόπους, ὄχι ὅσοι ξέρουν ὑπερσυντελίκους.

Μιστριώτης. Καὶ πῶς ἔμαθες ἐσὺ τὴ γλώσσα τους;

Χατζίδακις (ξεροβήχοντας, ἐπειδὴ ἀπορία ψάλτου βήξ).

Μιστριώτης. Κι' ἀπὸ ποῦ παράγεται τὸ σαλόνι δε.μοῦ λές;

Χατζίδακις (ξεροβήχοντας πάλι). Παράγεται ..... παράγεται..... Στάσου νὰ δεῖς..... (ρουνει στὸ πάτωμα). Νά....

Μιστριώτης. Καλὰ λέτε, ἀπὸ τὸ σάλιο.

Κ. ΤΕΦΑΡΙΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ κκ. ΥΔΡΟΛΗΠΤΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Παρακαλοῦνται ἅπαντες οἱ κ. κ. ὑδρολῆπται οἱ καθυστεροῦντες οἱουδήποτε παρελθόντος ἔτους ὡς καὶ τοῦ τρέχοντος τὸ ἀντίτιμον τοῦ ποσίμου ὕδατος ὅπως προσέλθωσιν ἀνυπερθέτως ἐντὸς τῆς τρεχούσης ἑβδομάδος καὶ καταβάλωσι τὴν ὀφειλήν των, καθ' ὅσον ἐν ἐναντία περιπτώσει θέλει ἀποκοπῇ ἡ διοχέτευσις τοῦ ὕδατος.

Ἀθῆναι, τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1903.

(Ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ δήμου Ἀθηναίων)

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Κόλπο κι' αὐτὸ τοῦ θεατρώνη τῆς «Ὁμονοίας» νὰ παίξῃ τοὺς «Κούρδους» τοῦ Καμπύση.

— Γιὰ νὰ δείξῃ πῶς ὑποστηρίζει τὴ σύγχρονη φιλολογία μας.

— Ἂν δὲν ἔπαιξα τὸ δρᾶμα τοῦ Παλαμᾶ, θὰ μᾶς πῇ, παίζω ὅμως τὸ δρᾶμα τοῦ Καμπύση. Τι ἄλλο θέλετε; ρ

— Τίποτε! Μόνο θέλουμε νὰ τὸν ρωτήσουμε γιατί δὲν τὸ παιζε τόσο καιρό, παρὰ φύλαξε νὰ τὸ παίξῃ τώρα, ἀπάνω στὸ ξεσκέπασμα ποῦ ἔπαθε μὲ τὴν «Ἄλκηστι»;

— Νὰ δῆτε καὶ τί θὰ συμβῇ. Ἂν πετύχουνε «οἱ Κοῦρδοι» θὰ πῇ πῶς τοὺς διώρθωσε αὐτὸς καὶ ἐπέτυχαν.

— Ἂν ἀποτύχουν, θὰ φωνάξῃ πῶς τὸ δρᾶμα δὲν εἶνε φτειασμένο γιὰ τὴ σκηνή.

— Ἀπὸ τέτοια τερτίπια μᾶς ἔχει συνηθίσει.

— Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἀνδριάντας τοῦ Σολωμοῦ στὴ Ζάκυνθο, ἡ ἐπιτροπὴ εἶχε προσκαλέσει καὶ τὸν κ. Ψυχάρη νὰ πάῃ στὴν Ζάκυνθο καὶ νὰ μιλήσῃ.

— Ὁ κ. Ψυχάρης ἐμποδίστηκε.

— Ἔστειλε ὅμως ἕνα γράμμα στὴν ἐπιτροπή, ποῦ μιλάει μέσα σ' αὐτὸ φωτεινότατα γιὰ τὸν μεγάλο μας ποιητὴ καὶ χαρακτηρίζει τὸ ἔργο του.

— Τὸ γράμμα του ἐδημοσιεύθηκε στὴν «Ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων» ποῦ ἐτύπωσε ἡ Ἐπιτροπή.

— Θὰ τὸ δημοσιεύσῃ κι' ὁ «Νουμᾶς» στὸ φύλλο τῆς ἄλλης Κυριακῆς.

— Ὅσο περισσότεροι Ρωμηοὶ τὸ διαβάσουν, τόσο καλλίτερα

— Λέει τόσα πράγματα μέσα σ' αὐτὸ καὶ τὰ λέει τόσο καλὰ ὁ «διακεκριμένος ἐν Γαλλίᾳ λόγιος καθηγητὴς» ὅπως τὸν ἀποκαλεῖ ἡ κ. Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς ἑκατονταετηρίδος τοῦ Σολωμοῦ.

— Καὶ μιὰ παρατήρησι, ἔτσι γιὰ τὸν τύπο:

— Τὴν ἔκθεσί της δὲν ἠμποροῦσε νὰ τὴν γράψῃ σ' ἀνθρωπινώτερη γλῶσσα, ἀπὸ σεβασμὸ τοὐλάχιστο στὴ μνήμη τοῦ ποιητοῦ ποῦ ἔγραψε τὸν ἀθάνατο ἐκεῖνο «διάλογο» γιὰ τὴ γλῶσσά μας;

— Τί νὰ γυρεύῃ ὅμως κανένας φύλλους στ' ἄχερα, ἀφοῦ ἡ ἐπιτροπὴ ἐπροσκάλεσε καὶ τὸν κ. Μιστριώτη νὰ μιλήσῃ γιὰ τὸν Σολωμό!

— Καὶ μίλησε ὁ μελικέλιτης καθηγητὴς «προσενεγκὼν τὰς νενομισμένας θυσίας τῇ μεγαλοφυΐᾳ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος».

— Τὸ ἄρθρο τοῦ ἀγαπητοῦ μας συναδέλφου κ. Τίτ. Σταθ. ποῦ δημοσιεύουμε σήμερα, δὲν θάναι καὶ τὸ τελευταῖο.

— Εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς ὑποσχεθῇ τὴν ταχτικὴ συνεργασία του.

— Περιττὸ νὰ σᾶς ποῦμε πόσο μᾶς εὐχαριστεῖ αὐτό.

— Ὁ κ. Σταθόπουλος μὲ τὰ τελευταῖα ζωντανώτατα ἄρθρα του στὴν «Ἀκρόπολι» ἔδωκε κάτι ἀλύπητες βουρδουλιὲς σὲ μερικὲς σάχλες τῆς κοινωνίας μας, ποὺ θὰ μείνουν ἀλησμόνητες.

— Ἔχει τὴν ψύχωσι κι' αὐτὸς νὰ λέῃ τὰ τσκα-τσκα.

— Ἀπόδειξι τρανὴ πῶς ἂν τὸν καταραστῇ ποτὲ ὁ διάολος καὶ βγάλῃ ἐφημερίδα δική του, δὲν θὰποχτήσῃ τὴν πρώτη κυκλοφορία, ἡ ὁποία, καθὼς τὸ ξέρετε, μὲ Μουρούζηδες καὶ μὲ Χαλιμάδες ἀποχτιέται.

— Ἡ κ. Παδοβάνη, δεκαπέντε μέρες τώρα δίνει τὴν τελευταία της παράστασι.

— Δὲν λέμε πῶς μᾶς ἐνοχλεῖ ἡ περίφημη καλλιτέχνις ποῦ δὲν τῆς κάνει καρδιὰ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν πόλι μας.

— Ἐν τούτοις ἠμπορούσε καὶ νὰ μείνῃ ὅσο θέλει ἐδῶ, χωρὶς νὰ μας κόβει τὴ χολὴ κάθε μέρα μὲ τὴν τελευταία της

— Φανταστῆτε, ἂν μᾶς ἀχίστῃ τέτοιες φοβέρες καὶ ἡ «Νέα Σκηνή»!

Ο ΙΔΙΟΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΜΑΣ

Ἀκοῦτε τώρα καὶ τὰ «ἀναμφισβήτητα» πολιτικὰ νέα τῆς τελευταίας ἑβδομάδας.

Δεκατρεῖς φορὲς διελύθη ἡ Βουλὴ κι' ἄλλες τόσες ἔμεινεν ἀδιάλυτη.

Δέκα φορὲς διεσπάσθη ἡ συμμαχία Δελιγιάννη-Ράλλη καὶ εἴκοσι φορὲς ἐστηρίχτηκε στερεώτερα. Εἴκοσι τόσες φορὲς ἐχόλιασε ὁ κ. Σιμόπουλος μὲ τὸν κ. Θεοτόκη καὶ σαράντα φορὲς τἄφτειαξαν κ' εἶνε μέλι γάλα.

Τί κρῖμα νὰ μὴν περιορίζουνται μερικὲς ἐφημερίδες τἀναμφισβήτητα κατωρθώματα τοῦ τσίγκου Μουρούζη, ἀλλὰ νἀπλώνουνται καὶ σ' ἄλλα ζητήματα καὶ νὰ μᾶς φουσκόνουν μὲ ἀέρα!..

ΚΟΤΙΑΝΟ

Ο ΜΟΥΡΟΥΖΗΣ

Φίλτατε κ. Διευθυντά

Ἔχει ἢ δὲν ἔχει συγγενεῖς ἐδῶ ὁ τόσον ἀτυστόλως διαπομπευόμενος εἰς τὰς στήλας τῶν ἐφημερίδων Μουρούζης;

Ἔχει βεβαίως, κ' ἔχει συγγενεῖς ἀπὸ τὰ πρῶτα Ἑλληνικὰ σπίτια. Πῶς λοιπὸν οἱ συγγενεῖς αὐτοὶ δὲν διαμαρτύρονται διὰ τὸ ρεζιλίκι ποῦ παθαίνει ἕνας ἱπποτικώτατος, ἀγγελόψυχος καὶ ἀτυχὴς ἐξ ἄλλου Ἕλλην ἀξιωματικός, ὁ φέρων ἕνα ἀπὸ τὰ πλέον τιμημένα καὶ ἄσπιλα ὀνόματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὁ ὁποῖος μόνον καὶ μόνον διότι κατεδικάσθη εἰς ἑκουσίαν ἐξορίαν, ὑποχρεώθηκε νὰ τροφοδοτῇ τοὺς ἀναγνώστας δύο τριῶν ἐφημερίδων, παρουσια-

ζόμενος εἰς αὐτοὺς ὡς παρωδία Δὸν Κιχώτου καὶ ὡς καρικατούραν Ταρταρίνου;

Νὰ σᾶς εἰπῶ τὴν ἀλήθεια, δὲν κακίζω τὰς ἐφημερίδας αἱ ὁποῖαι τὸν ἐκμεταλλεύονται. Τοὺς συγγενεῖς του κακίζω καὶ κατ' αὐτῶν ἀγανακτῶ, διότι γίνεται μακαρίως τὸ ρεζίλεμα, ἴσως ἴσως δὲ καὶ τὸ χειροκρότημα.

Νὰ τοὺς χαίρεται τοιούτους συγγενεῖς, κι' αὐτοὺς πρέπει νὰ χαίρεται μεθαύριον, ὅταν ἀποφασίσῃ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ, μὲ τὸν βοϊβοδούλα, καὶ ὄχι τὴν φανταστικὴ βιογράφον του Μὶς Νόουβεν, τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησαν αἱ «Ἀθῆναι» πρὸς ἄγραν ἀναγνωστῶν, καὶ τὴν ὁποίαν ἀπ' αὐτὴν ἐδανείσθησαν κατόπιν αἱ ἀνταξιαι συνάδελφοί της.

Μεθ' ὑπολήψεως
ΣΑΡΑΛΑΤΑΝΙΔΗΣ

ΓΙΑ ΤΟΝ «ΤΙΜΩΝΑ»

«Ἡ ὡραία μετάφρασις τοῦ «Τίμωνος τοῦ Μισανθρώπου» τοῦ Λουκιανοῦ, ἡ ὁποία ἐφιλοτεχνήθη ἀπὸ τὸν κ. Ἠλ. Βουτυρίδην καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν ἐπιφυλλίδι εἰς τὸν Νουμᾶν ἐξεδόθη ἤδη εἰς καλλιτεχνικὸν τεῦχος.

Τὸ τεῦχος τοῦτο εἶνε τὸ πρῶτον τῆς σειρᾶς ἐκλεκτῶν ἐκδόσεων τὰς ὁποίας ἀρχίζει ἡ διεύθυνσις τοῦ «Νουμᾶ» ὑποσχομένη νὰ σχηματίσῃ βιβλιοθήκην ἐξ ἐκλεκτῶν φιλολογικῶν βιβλίων πρωτοτύπων καὶ ἐκ μεταφράσεων.

Ἡ ἰδέα εἶνε θαυμασία καὶ ὁ «Νουμᾶς» ἐγγυᾶται διὰ τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν εἰλικρινῆ πραγματοποίησίν της.

«Ἑστία» 25 Σεπτεμβρίου

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐντόκοι καταθέσεις

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσόν, ἤτοι φράγκα καὶ λίρας στερλίνας ἀποδοτέας εἰς ὡρισμένην προθεσμίαν ἢ διαρκεῖς. Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται, εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις, εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (chèque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ὁμολογιούχου. Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσει τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπέζης, ἐν Κερκύρᾳ δὲ, Κεφαλληνίᾳ καὶ Ζακύνθῳ διὰ τῶν ἐκεῖ ὑποκαταστημάτων τῆς Ἰονικῆς Τραπέζης.

ΤΟΚΟΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Κατ' ἔτος		διὰ καταθέσεις	
1 1)2	ταῖς ο)ο	6 μην.	τοὐλάχισ.
2	» ο)ο	1 ἔτους	»
3 1)2	» ο)ο	2 ἐτῶν	»
2	» ο)ο	4 »	»
1	» ο)ο	5 »	»

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαὶ ἢ ἀνώνυμοι.

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗ

"ΩΡΕΣ,,

Πουλιοῦνται δραχμὲς 3 στὰ βιβλιοπωλεῖα τῆς ΕΣΤΙΑΣ, ΜΠΕΚ, ΕΛΕΥΘ-ΡΕΟΔΑΚΗ.

ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΣΕ ΒΙΒΛΙΟ:

ΤΟΥ ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΤΙΜΩΝΑΣ Ο ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ

μετεφρασμένος ἀπὸ τὸν ΗΛ. Η. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ

καὶ πουλιέται 1 δραχμὴ

στὸ γραφεῖο μας καὶ στὰ βιβλιοπωλεῖα Ἑστίας — Μπεκ — Ἐλευθερουδάκη.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— Das mittelgriechische Fischbuch von Karl Krumbacher. München 1903. Εἶνε ὁ τίτλος μιᾶς νέας μελέτης τοῦ καθηγητοῦ κ. Krumbacher. Ἀποβλέπει ἕνα βεζαντινὸ κείμενο ποῦ ἐπιγράφεται «Ὁ ὀψαρολόγος» καὶ περιγράφει μιὰ δίκη ποῦ γίνεται μεταξὺ διαφόρων ψαριῶν. Ὁ τοῦρκος καθηγητὴς σχολιάζει τὸ περιεργότατο αὐτὸ κείμενο, τὸ ὁποῖον πλὴν τῆς ἄλλης ἀξίας του ἀποτελεῖ κ' ἕνα πολύτιμο μνημεῖο τῆς γλώσσας μας κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους. Τὸν «Ὀψαρολόγον» τὸν ἀναδημοσιεύουμε στὸν «Νουμᾶ». Εἶνε φαιδρότατο ἀνάγνωσμα. Οἱ τίτλοι τῶν ψαριῶν ἀντιστοιχοῦν στοὺς τίτλους τῶν ὁμοιούχων τῆς Βυζαντινῆς Αὐλῆς.

— «ΤΑ ΠΡΟΠΥΛΑΙΑ». Τυπώθηκε τὸ τέταρτο φυλλάδιο τοῦ φιλολογικοῦ καὶ ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ τοῦ κ. Ι. Βλαχογιάννη, τὸ ὁποῖον, καθὼς ξέρουν οἱ ἀναγνῶστές μας γράφεται ὁλάκερο ἀπὸ τὸν ἴδιο. Τὸ φυλλάδιο τοῦτο ἔχει τρία διηγήματα, καὶ μέσα σ' αὐτὰ τὸ θαυμάσιο «Τῆς Μοίρας τὰ γραμμένα», ποιήματα, «Γράμματα ἀπὸ τ' ἅγιον ὄρος» καὶ μιὰ μελέτη γιὰ τὴ γλῶσσα ἀπὸ τὶς φιλολογικὲς γραφές τις ἀνέκδοτες τοῦ Βιλαρᾶ, ποῦ ἔχει στὰ χέρια του ὁ ἐκδότης, — ἕνα πολύτιμο γλωσσικὸ καὶ φιλολογικὸ μνημεῖο. Τὸ ἔργο τοῦ κ. Βλαχογιάννη δείχνεται, ὅσο βγαίνουν τα φυλλάδια, δυνατότερο καὶ πῶς θάχει πολλὴ ἐπίδραση στὴ φιλολογία μας. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ διαβαστῇ ἀπὸ τὸν καθένα μὲ πολλὴ προσοχὴ καὶ περισσότερο σεβασμό. Τὸ φυλλάδιο πουλιέται μιὰ δραχμή.

— Giornale d'Arte. «Ἐφημερίδα τῆς Τέχνης». Εἶνε ἕνα καινούργιο περιοδικὸ, ποῦ βγῆκε τώρα στὴ Νάπολη τῆς Ἰταλίας. Δημοσιεύει μελέτες γιὰ κάθε εἶδος τέχνης, ποιήματα, διηγήματα κι' ἄλλα φιλολογικὰ ποῦνε ἄξια πολλῆς προσοχῆς. Ἔχει κ' ἕνα ἄρθρο τοῦ κ. Φωκ Βακαλόπουλου γιὰ τὴ σημερινὴ μας γλῶσσα, γραμμένο ἀπ' ἀφορμὴ τοῦ τελευταίου σπουδαιοτάτου βιβλίου τοῦ Γερμανοῦ γλωσσολόγου κ. Κρουμπάχερ. Ἔχει ἀκόμα καὶ μιὰ θαυμάσια γελοιογραφία τοῦ μεγάλου καλλιτέχνη τῆς σκηνῆς Ἑρμέτε Νοβέλλι.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ συνδρομηταὶ τῶν Ἀθηνῶν ὅσοι ἄλλαξαν κατοικία, νὰ μᾶς τὸ δηλώσουν γιὰ νὰ ξέρουμε ποῦ νὰ στέλνουμε τὸ φύλλο.

Παρακαλοῦνται καὶ οἱ λίγοι συνδρομηταὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ποῦ δὲν ἔστειλαν ἀκόμη τὴν συνδρομή, νὰ μᾶς τὴν στείλουν ἀφοῦ, καθὼς εἶναι γραμμένο καὶ στὸν τίτλο τοῦ φύλλου, ἡ συνδρομὴ πληρώνεται μπροστά.

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ
ΠΡΙΝΑΡΗ-ΦΟΥΝΤΟΥΚΛΗ
ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΡ. 26Α

ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ

Ἔναρξι μαθημάτων 10 Σεπτεμβρίου, ἡμέραν Τετάρτην.

ΦΤΗΝΕΙΑ-ΣΤΕΡΕΟΤΗΣ-ΟΜΟΡΦΙΑ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
ΑΣΠΡΟΡΡΟΥΧΩΝ
ΜΑΡΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΔΟΥ

ΟΔ. ΑΡ. 9ΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΡ. 5

Ὅλ' οἱ Ἀθηναῖοι εἰς αὐτὸ θὰ ῥάπτουν τα ὑποκάμισάτους καὶ ὅλ' αἱ Ἀτθίδες εἰς αὐτὸ θὰ παραγγέλλουν τὴν προῖκά του.

Ἐπισκεφθῆτε το καὶ θὰ πεισθῆτε. Ὄχι λόγια ἀλλὰ πράγματα. Τὸ σύμβολον τοῦ νέου ἐργοστασίου εἶνε:

ΦΤΗΝΕΙΑ — ΣΤΕΡΕΟΤΗΣ — ΟΜΟΡΦΙΑ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— κ. Παράξενο. Δὲν εἶνε παράξενες αὐτὰ ποῦ μᾶς γράφετε. Εἶνε πράγματα ὀρθότατα. Τὸ τελευταῖο φύλλο μας εἶχε λάθια πολλά, τὸ ξέρουμε. Μὰ καὶ τί θέλατε νὰ κάνουμε ὅταν τὴν τελευταία στιγμὴ ἐσκορπιστήκανε δυὸ ὁλάκερες σελίδες; Περισσότερο ἀπ' ὅλα εἶχε τὸ ποίημα τάκι τοῦ κ. Βαρλέντη. Τὸ «μετοσιρατίζ» ἔγεινε «με στὸ στρατί» καὶ τὸ «ρούφιξε» «σούφιξε». Πάει πέρασε κι' αὐτό. Τί νὰ γίνῃ! — κ. Στεφ. Πάρ. Ἡ «Κύπρις» ποῦ μᾶς στείλετε θὰ δημοσιευθῇ. — κ. Τάκ. Κων. Τὸ λάθος. Καλό. Μονο νὰ μὴν ἀρχίσετε τὶς βασίλες σας πάλι. Θαρρῇ ἡ ἀράδα του — κ. Σ. Βασιλ. Λεύκαρα Κύπρου. Δὲν ἔχεις δίκιο καὶ θὰ τὸ ἰδῇς ὅταν διαβάσῃς τὸ γράμμα ποῦ σοῦ στείλαμε. Τί διάολο! Οὔτε σύ, καλόψυχε, δὲν κατώρθωσες νὰ βλέπῃς τὰ πράγματα δίχως τὰ δολωμένα ματογυάλια τοῦ σχολαστικισμοῦ; Κρῖμα! — κ. Νικιδν. Ὁ «Ζαρατούστρας» δὲν τελείωσε. Ἁπλῶς παραχωρεῖ τὴ θέσι του στὸν «Κρίτωνα». Ἔχουμε τοσα ὡραῖα κομμάτια του ἀκόμα, καὶ θὰ τὰ δημοσιεύσουμε ὕστερ' ἀπὸ κάνα δυὸ φύλλα. — κ. Κ. Τ. Ἔχετε δίκιο, Γκάμα καὶ τουπὲ εἶνε δυὸ ξένες λέξεις ποῦ πρέπει νὰ φύγουνε ἀπὸ τὴ γλῶσσά μας. Μὰ μονο αὐτὲς τάχα; Γιὰ τὴ πρώτη ἔχουμε τὴ «στραβοτιμωνιὰ» καὶ γιὰ τὴν δεύτερη τὴν «ἀδιαντροπιὰ» ἢ τὴν «ξεστιπωσιά». Τί μᾶς χρειάζουνται οἱ γκάφες καὶ οἱ τουπέδες; — κ. Τόλη Βογρμπανίτη. Τὰ λάβαμε ὅλα. Θὰ σᾶς γράψουμε. Τὸ διήγημα θὰ μπῇ. — κ. Μ. Φιλ. Τὸ φύλλο θὰ τὸ στέλνουμε, ὅπως μᾶς γράφεις. Τὸ «νίκας κατὰ δικτάλων» ἔξαχον. Ὕστερ' ἀπὸ δυὸ τρία φύλλα θὰ δημοσιευθῇ. Καθὼς καὶ τὰ ποιήματα — κ. Κ. Παρ. Μὴ στενοχωρεῖσαι κι' ὅλα θὰ μποῦν μὲ τὴ σειρά τους, καθὼς καὶ ὅ,τι ἄλλο μᾶς στείλεις. Ἐπὶ τοῦ παράντος θὰ προτιμηθῇ ἡ κρίσι γιὰ τὸν πρόλογο τοῦ κ. Γρμοστάχη, ποῦ μᾶς ὑποσχέθηκες. Τὴν περιμένουμε.

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΙΚΟΝ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΝΙΚΟΛ. Σ. ΛΑΡΔΗ

Τὸ τελειότερον ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ πλουσιώτερον εἰς μηχανήματα

ΕΚΤΕΛΕΙ ΟΙΑΣΔΗΠΟΤΕ ΣΧΕΤΙΚΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ -- ΟΔΟΣ ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ 28

ATELIER DE RÉLIEUR
N. S. LARDIS

ATHENES—RUE PRAXITELLES 28.

ΣΤΟ ΦΥΛΛΟ
ΤΗΣ ΑΛΛΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

— ΨΥΧΑΡΗ: Ἕνα γράμμα γιὰ τὸ Σολωμό,
— ΗΛ. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ: Ἡ Λάμια, ποίημα.
— ΤΙΜ. ΣΤΑΘ: Τὸ σκάνδαλον τῆς ἠθοποιοῦ.
Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ὁ Καμπύστης.